

RAKENTAJA

AKL Posti Oy

Perjantai 17.5.2019 **5**

8 Rakennusliiton oma työnvälitys ja urapalvelu starttaa syksyllä.

10 Työmailla oli jälleen hiljainen hetki töissä kuolleiden muistolle.

20 Tampereen ratikkatyömaa haastaa kokeneenkin rakentajan.

Työläiset tarvitsevat kansainvälisyyttä

Missä EU, siellä duunarille hyvä direktiivi. Ay-liikkeen yhteistyö kiteytyy Brysselissä.

Teksti: Jukka Nissinen

Kuva: Kimmo Brandt

Sloveniasta on tullut ulkomaisen työvoiman kauttakulkumaa. Slovenialaiset yritykset maksavat alhaisempia sosiaaliturvamaksuja lähetettyjen työntekijöiden osalta. Yhden reppumiehen ale-hinta voi olla vuokratyöväliittäjälle jopa 500 euroa kuukaudessa.

Euroopan rakennus- ja puutyöväen federaatio EFBWW on tehnyt asiasta valituksen EU-komissiolle, sillä kyseessä voi olla laitton valtionapu työvoimaa välittäville yrityksille.

Rakentajien lähettäminen Sloveniasta on nousut 10 vuoden aikana niin rajusti, että Slovenian rakennusalan työntekijät eivät riittäisi siihen, SAK:n ja 9 ammattiliiton yhteisestä EU-edunvalvontaprojektista vastaava lakimies **Jari Hellsten** huomauttaa.

EFBWW:n tietojen mukaan slovenialaisten palkkaamat rakentajat ovat kotoisin entisen Jugoslavian alueelta. Heidät löytää varmimmin saksalaisilta, itävaltalaisilta ja belgialaisilta rakennustelineiltä.

Suomalaisille työmaille saapuu tällä hetkellä rakennustyöntekijöitä Viron ja mahdollisesti myös Romanian kautta Valko-Venäjältä ja Ukrainasta. Ay-liikkeen on ratkottava näitä ongelmia kansainvälisesti.

EU ei pakota Suomea luopumaan työvoiman saatavuuden tarveharkinnasta, Hellsten muistuttaa suomalaisten omista vaikutusmahdollisuuksista.

Rakennusliitosta maailmalle

Hellsten oli 17 vuotta Rakennusliiton lakimiehenä, viimeiseksi vastaavan lakimiehen pestillä.

Olin Rakennusliitossa töissä vuosina 1975–1992. Siellä minä opin juristiksi.

Rakennusliitosta Hellsten siirtyi Euroopan rakennus- ja puutyöväen federaatio EFBWW:n palvelukseen. Päällimmäinen työksi Hellstenille tuli työntekijän kannalta toimivan lähetettyjen työntekijöiden direktiivin sisällön lobbaminen ja tarvittavan poliittisen voiman kokoaminen EU:ssa direktiivin hyväksymiseksi.

Vuonna 1996 säädetty direktiivi tiesi Hellstenille 4 vuoden työrupeamaa. Lähetettyjen työntekijöiden direktiivi on hyvä esimerkki siitä, että EU-politiikassa mikään ei tapahdu hetkessä. Jokainen päätös vaatii pitkää puurtamista ja kovia perusteluja sekä uudistukselle suotuisaa hetkeä.

Direktiivi oli Hellstenin mielestä läpimurto ulkomaisen työntekijöiden oikeudellisessa suojassa,

koska työntekovaltion yleissitovia tessejä on sovellettava myös lähetettyihin työntekijöihin. Direktiiviin jäi kuitenkin tulkinnanvaraisuutta, esimerkiksi miten työntekovaltion vähimmäispalkat määriteltiin.

Sähköliiton vuoden 2015 voittama oikeusjuttu selvensi tilannetta. Palkan määrittely kattaa muun muassa palkkaryhmittelyt ja urakkatyömääritykset.

Euroopan unionin tuomioistuin linjasi myös, että päivärahat, lomapalkka ja -raha on maksettava myös ulkomaisille työntekijöille. Rakennusalalla törmätään usein siihen, että ulkomaalainen ammattimies saa korkeintaan tessin mukaista minimipalkkaa. Rakennusliitto saartaa tällaiset firmat, mikäli palkkausta ei korjata asianmukaiselle tasolle.

Sähköliiton oikeusjuttu avasi EU-komissiolle väylän lähetettyjen työntekijöiden direktiivin tämentämiseen palkkauksen määrittelyn osalta.

Uudistettu direktiivi säädettiin viime vuonna. Suomalaisten kannalta merkittävin muutos on työmatkojen ja kohtuullisen majoituksen korvaamisesta työntekijöille. Niitä ei siis voi vähentää palkasta. Hellsten uskoo, että näiden määrittelemisen vaatii vielä oikeuden ennakkopäätöksiä.

Se periaate, että ne on korvattava työntekijälle, oli askel eteenpäin.

Yleissitovat tesseit ovat avainasemassa, kun määrittellään ulkomaisten työntekijöiden palkkausehtoja EU:ssa. Yleissitovia työehtosopimuksia on esimerkiksi Alankomaissa, Belgiassa, Luxemburgissa, Espanjassa, Ranskassa ja Itävallassa.

Euroopan työvirasto aloittaa tänä vuonna

Euroopan työviraston perustaminen on jatkoa lähetettyjen työntekijöiden direktiivin uudistamiselle.

Uusi työviranomaisena ei ole mikään patenttiala ongelmiin. Virasto ei saa oikeutta oma-aloitteisiin tarkastuksiin. Se voi tehdä esityksiä jäsenvaltioille lähetettyjen työntekijöiden palkkojen tarkastamisesta myös yksittäistapauksissa.

Työviraston kannanotoilla on kuitenkin merkitystä, sillä EU-maiden on reagoitava niihin. Viraston toimenkuvaan kuuluu myös vale- ja pakkoyrittäjyyden paljastaminen, mikäli näillä tempuilla yritetään polkea palkkoja.

Tämä pakottaa Suomessa miettimään työsuojelutarkastajien ja Avin toimintavaltuuksia.

Hellsten uskoo, että tulevaisuudessa Euroopan työvirasto saa enemmän toimintavaltuuksia. Hyvä esimerkki on työsuojelu, joka on nykyisin lähes kokonaisuudessaan EU-lainsäädännön piirissä.

EU syntyi alun perin vapaakauppa-alueena. Vuoden 1957 Rooman sopimuksessa oli muodon

Uusi Euroopan työvirasto valvoo liikkuvan työvoiman oikeuksia

EU:hun perustetaan työvirasto ELA varmistamaan maasta toiseen liikkuvien työntekijöiden oikeuksia. Uusi virasto aloittaa toimintansa tämän vuoden aikana. Viraston sijaintipaikka ei ole vielä päätetty, mutta todennäköisesti vahvoilla ovat ne jäsenmaat, joilla ei ole vielä omaa EU-virastoa.

Viraston tehtävänä on auttaa jäsenmaita huolehtimaan liikkuvien työntekijöiden oikeuksista ja sosiaaliturvasta. Tällä hetkellä arviolta reilut 12 miljoonaa EU-kansalaista on muuttanut työn perässä toiseen EU-maahan. Noin 1,4 miljoonaa työmatkalaista ylittää säännöllisesti EU-maiden rajat. Vuosittain 2,8 miljoonaa työntekijää tekee työnantajan lähettämänä keikkatyötä toisessa EU-maassa.

vuoksi määräyksiä muun muassa vuosilomista. Työaikadirektiivillä niistä säädettiin vasta vuonna 1993.

52 vuotta sitten työntekijöiden asema ja sosiaalinen ulottuvuus olivat mukana lähinnä koristena. Nykyään EU:n työoikeudesta voidaan puhua todellisena toimijana. Esimerkiksi kysymys siitä, kuuluuko vuosiloman aikana sairastuminen työntekijän omavastuun piiriin, kuuluu EU:n tuomioistuimen ratkaistaviin asioihin.

Juha Sipilän (kesk.) ajamat lomarahoja koskevat pakkolait, jotka korvattiin kiky-heikennyksillä, olisivat luultavasti kaatuneet EU-tuomioistuimessa.

Euroopan parlamentti perustettiin vuonna 1979. Siitä on vähitellen kasvanut oikea lainsäädäntöelin, joka pystyy erottamaan komission, mikäli nämä valtakeskukset ajautuvat vastakkain. Hellsten katsoo, että parlamentilla on nykyisin lähes yhtä paljon valtaa kuin ministerineuvostolla.

Hellsten on sitä mieltä, että Suomen, Ruotsin ja Itävallan liittyminen EU:hun muutti unionin poliittista tasapainoa työntekijälle edullisemmaksi. Ilman tätä muutosta esimerkiksi lähetettyjen työntekijöiden direktiiviä ei olisi saatu aikaan.

Ay-liikkeen tuella jäsenmaiden määränemistötö keikahti edullisemmaksi. Siinä työssä EFBWW:n rooli oli tärkeä. Suomalainen ay-liike ei ole erillinen saareke, vaan olemme osa eurooppalaista liikettä. ■

Vaalikooma

LIITTOVAALIT, eduskuntavaalit ja nyt vielä eurovaalitkin. Tälle keväälle on osunut vaalien suma ja minun on ollut todella vaikeaa motivoida itseäni innostumaan vielä yksistä vaaleista. Päätellen siitä, miten vähän eurovaaliehdokkaat itseään mainostavat ja vähän siitäkin, minkälaisia ehdokkaita puolueet ovat panneet ehdolle, luulen, että vaalikooma on iskenyt myös useaan puolueeseen.

Kun tulin 7 vuotta sitten töihin Rakennusliittoon, en ollut pahemmin vaivannut päätäni politiikalla. Toki kävin aina äänestämässä, mutta loppujen lopuksi poliittinen päätöksenteko oli kaukana arjestani. Se muuttui kuin taikauskusta työpaikan myötä.

Valkoma

FÖRBUNDSVAL, riksdagsval och nu dessutom EU-val. Det har varit rusning på valfronten denna vår och jag har verkligen haft svårt att motivera mig själv att bli ivrig inför ytterligare ett val. Med tanke på hur lite EU-vals kandidaterna gör reklam för sig och lite på hurdana kandidater partierna har ställt upp, tror jag att också flera partier har drabbats av valkoma.

När jag för sju år sedan började arbeta här på Byggnads hade jag knappt alls brytt mig om politik. Visst, jag röstade, men sist och slutligen var det politiska beslutsfattandet långt från min vardag. Det förändrades som genom ett slag i och med arbetsplatsen.

Täällä puhutaan politiikasta, spekuloidaan, pohditaan, miten poliittiset päätökset vaikuttavat meidän jäseniimme ja mihin suuntaan täältä pitää huuata, että harjoitettu politiikka olisi tolkullista rakentajille. Poliittikka on läsnä tavalla tai toisella kaikessa työssämme, sillä se määrittää raamit, joiden sisällä liitto toimii. Ammattiliittojen kannalta sillä, kuka Arkadianmäellä istuu, on todellakin merkitystä; sen viimeiset 4 vuotta näyttivät.

Kun tämän vaalikooman keskellä oikoluin kahta lehden juttua EU-vaaleista, intoni äänestästä palautui. Pitkän linjan ay-lakimies ja Brysselintuntija **Jari Hellsten** avaa sivulla 2 sitä, millä tavoin EU-direktiivit ovat parantaneet rakentajien asemaa myös

Suomessa. Sivulla 16 SDP:n ehdokas, PAM:n edunvalvontajohtaja **Jaana Ylitalo** taas muistuttaa siitä, miten EU:ta pitäisi kehittää eteenpäin ja kuinka tärkeä palkansaajien ääni on.

Ei ole samantekevää rakentamisen ja alan työntekijöiden kannalta, miltä Euroopan tärkein, demokraattinen päätöksentekoeelin näyttää. Parlamentin kokoonpano voi vaikuttaa työturvallisuussäädöksiin, lähetettyjen työntekijöiden oikeuksiin, vaarallisten kemikaalien raja-arvoihin ja niin edelleen. Selaisiin asioihin, joista jokainen rakennuksilla työskentelevä mies tai nainen joko hyötyy tai huonoimassa tapauksessa kärsii.

Uurnille. ■

Har diskuterar politik, spekulerar om, funderas på hur de politiska besluten påverkar våra medlemmar och i vilken riktning vi bör skrika för att den politik som bedrivs ska vara vettig för byggarna. Politiken är närvarande på ett eller annat sätt i allt vårt arbete, för den ställer upp ramarna som förbundet fungerar inom. För fackförbunden har det verkligen betydelse vem som sitter på Arkadiabacken; det har de senaste fyra åren visat.

När jag mitt i denna valkoma korrekturläste två artiklar i detta nummer om EU-valet, återvände min iver att rösta. Den långa linjens fackliga juristen **Jari Hellsten** öppnar på sidan 2 (på finska) på vilket sätt EU-direktiven har förbättrat byggarnas ställ-

ning också i Finland. På sidan 16 påminner igen SDPs kandidat, PAMs intressebevakningsdirektöre **Jaana Ylitalo** om att EU borde utvecklas vidare och hur viktig löntagarens röst är.

Det är ingalunda egalt för byggandet och branschens arbetstagare hur Europas viktigaste, demokratiska beslutsfattande organ ser ut. Parlamentets sammansättning kan påverka arbetarskyddsbestämmelserna, rättigheterna för utskickade arbetstagare, gränsvärdena för farliga kemikalier och så vidare. Sådana saker som varje man eller kvinna som jobbar på byggen antingen har nytta av eller i sämsta fall får lida för.

Till valurnorna! ■

Puheenjohtajalta

Nuoret rakentajat, tervetuloa Rakennusliittoon!

ONNEA TEILLE, ammatillisen perustutkinnon suorittaneet rakentajat! Olette valinneet alan, joka pystyy tarjoamaan työtä pelkäämättömille ihmisille kohtuulliset ansiot ja mahdollisuuksia ammatissa kehittymiseen. Ei kannata säikähtää sitäkään, että ammatit kehittyvät ja ihmiset hankkivat työuransa aikana useitakin ammatteja ja pätevyksiä.

Pärjäämisen hyvät ensiaskelet on otettu. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen antaa hyvät mahdollisuudet työllistyä, paljon paremmat kuin pelkän peruskoulun suorittaminen. On syytä panna merkille, että rakennusalan koulutus ja ammatit lisäävät työntekijän taitoja, jotka pysyvät mukana ja joita oikeastaan kaikki alan yritykset tarvitsevat. Alan työntekijä ei siis ole riippuvainen yhdestä työnantajasta.

Rakennusliitto on rakentajia varten. Liiton toimintaa tullaan suuntaamaan entistä enemmän rakentajien arjen helpottamiseen. Oma työntekijäsemme tulee järjestämään liiton jäsenille turvallisia työpaikkoja, joissa toimitaan alan pelisääntöjen mukaan.

Tarjoamme kaikille jäsenille myös mahdollisuudet, tietosuoja huomioiden, ilmaista halukkuutensa ammattialansa työpaikkoihin. Itse kukin jäsen voi tulevaisuudessa panna haun päälle liiton työntekijänsä, josta yhteistyökumppanimme etsivät tekijöitä. Järjestelmä on mobiilijäsenkortissa, joka kannattaa ladata kännykkään jo nyt.

Järjestämme yhteistyökumppanien, kuten viranomaisten, yritysten ja oppilaitosten kanssa lisäkoulutusta, joka parantaa jäsenen pärjäämistä edelleen. Pyrimme huolehtimaan siitä, että työllistymisen esteitä on mahdollisimman vähän. Asiamme on myös auttaa jäsentä eteenpäin, jos tie tuntuu nousevan pystyyn.

Puolustamme ansiosidonnaista työttömyysturvaa, joka turvaa jäsenen pärjäämistä työttömyysjaksojen aikana. Huomatkaa, että ammattiliitot ovat työttömyysturvan ta.

Liitto sopii työnantajaliittojen kanssa työehtosopimukset, joissa määritellään rakentajien työnteon vähimmäisehdot. Kun teet alan töitä, on perusturva

niissä sopimuksissa: työajat, vähimmäispalkat, urakkahinnat, palkkaryhmät, menettelyt tapaturmissa ja sairastapauksissa, lomat, ylityökorvaukset, irtisanomissuoja, lomautus...

Olipa työnantajasi alan yritys tai vuokrafirma, työsi on arvokasta rakentajan työtä. Paikkasi on siis Rakennusliitossa, jota olet tervetullut kehittämään! ■

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

KUUKAUDEN KUVA

Paikka: Helsinki, Hakaniemi
 Aika: toukokuu 2019
 Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Kevät toi taas julkisivutelineet kaupunkikuvaan.

RAKENTAJA

Julkaisija

Rakennusliitto ry

Päätoimittaja

Johanna Hellsten

Toimitussihteeri

Jukka Nissinen

Viestintäpäällikkö

Janne Mäkinen

Taitto

Aste Helsinki Oy

Toimituksen sihteeri

Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite

Siltasaarenkatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Toimituksen s-postiosoitteet:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti

Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Heidi Andersson
 Puhelin: 050 528 7770
 Sähköposti: heidi.andersson@tietotalli.fi
 Aineistojen toimitusosoite:
 heidi.andersson@tietotalli.fi

Tilauhinta

12 kk 30 €

Painopaikka

Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2019

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 14.6.2019

Tähän numeroon tarkoitettun materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään perjantaina 31.5.2019.

2019

Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
6	31.5.	14.6.
7	28.6.	12.7.
8	2.8.	16.8.
9	30.8.	13.9.
10	27.9.	11.10.
11	1.11.	15.11.
12	29.11.	13.12.

Lehden ilmestymispäivä on perjantai. Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:

Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Uutiset

Vuosi 2018 ulkomaalaisvalvonnassa:

Etelä-Suomen Avi havaitsi paljon ulkomaalaisia työnteko-oikeudettomia henkilöitä

ALUEHALLINTOVIRASTO teki vuonna 2018 Etelä-Suomen alueella yhteensä 1 047 ulkomaalaisvalvonnan tarkastusta. Tarkastuksissa arvioitiin ulkomaalaisten työnteko-oikeutta ja työsuhteen vähimmäisehtojen toteutumista Suomen lainsäädännön mukaan.

Tarkastuksissa, joissa ulkomaalaisten työntekijöiden työnteko-oikeutta arvioitiin, työpaikoista 15 prosentissa oli vähintään yksi ulkomaalainen työntekijä, jolla ei ollut oikeutta tehdä kyseistä työtä Suomessa. Yhteensä työnteko-oikeudettomia ulkomaalaisia henkilöitä kohdattiin valvonnassa ainakin 120.

Vuonna 2018 yritystarkastuksilla havaittiin selkeästi useammin työnteko-oikeudettomia ulkomaalaisia työntekijöitä kuin iskutarkastuksilla. Esi-

merkkinä tästä on rakennusala, jonka yritystarkastuksista joka kolmannella kohdattiin työnteko-oikeudettomia ulkomaalaisia, kun taas ennalta ilmoittamattomien työmaatarkastusten vastaava luku oli hieman yli 8 prosenttia.

Isku- ja työmaatarkastukset tehdään lähtökohtaisesti aina työnantajalle ennalta ilmoittamatta, kun vastaavasti yritystarkastuksista suuri osa tehdään työnantajalle etukäteen ilmoittaen.

Vähimmäisehdoissa puutteita

Etelä-Suomen alueella havaittiin runsaasti puutteita ulkomaalaisten työntekijöiden työsuhteen vähimmäisehtojen noudattamisessa. Puutteita oli erityisesti yleissitovan työehtosopimuksen palkkausta koskevien sään-

nösten noudattamisessa. Eniten puutteita havaittiin rakennusosalalla, 54 prosentissa tarkastuksista.

Tarkastuksissa havaittiin paljon puutteita, esimerkiksi lähetettyjen työntekijöiden palkkaus oli kunnossa vain noin 40 prosentissa lähetettäviin yrityksiin kohdistuneista tarkastuksista.

Vuonna 2018 ulkomaisten yritysten valvonnassa havaittiin rakennus-

alalla aiempaa enemmän tapauksia, joissa ulkomainen yritys oli palkannut ainakin osan ulkomaalaisista työntekijöistään suoraan Suomesta eikä kyse ollut työntekijöiden lähettämistä. Ilmiö esiintyy erityisesti virolaisten rakennusalan toimivien yritysten joukossa. Rakennusalan valvonnassa havaittiin 14 yritystä, joiden palveluksessa oli yli 200 ei-lähetettyä työntekijää. ■

Rakentajien talo pääkaupunkiseudulle

KIINNOSTAAKO uusi asumismuoto ja kohtuuhintainen asunto pääkaupunkiseudulla? Asumisosuuskunta on uusi asumismuoto, jossa asukkaat eli osuuskunnan jäsenet ovat omia vuokranantajiaan. Jäsenet sijoittavat osuuskuntaan 15 prosentin omarahotusosuuden. Vuokrataso osuuskunnan talossa tulee olemaan 10–15 prosenttia markkinahintaa alempi.

Talon rakentaa rakennusliike Fira. Rakennusliitto lähtee hankkeeseen siltarahoittajaksi, turvaamaan hankkeen käynnistymisen.

– Olemme mielellämme mukana tuomassa uutta asumismuotoa Suo-

meen, voimistamassa asuntorakentamista ja mahdollistamassa kohtuuhintaista vuokra-asumista pääkaupunkiseudulla, sanoo Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**.

Tiedotustilaisuus Rakentajien asumisosuuskunnasta järjestetään Rakennusliiton Uudenmaan aluetoimiston kokoustillassa, Siltasaarenkatu 4, MAANANTAINA 3.6. KELLO 17.

Ilmoittautumiset tilaisuuteen ja tiedustelut sähköpostilla osku@rakennusliitto.fi.

Lisätietoa asumisosuuskunnasta myös <https://www.fira.fi/asumis-osuuskunta/>. ■

Kesäduunari-info on taas auki

SAK:n, Akavan ja STTK:n yhteinen Kesäduunari-info aukei toukokuun alussa. Kesäduunari-infossa yhteydenottoihin vastaa tänä vuonna oikeustieteen ylioppilas **Liisa Lehtonen**.

Lehtonen toivoo, että kesätyöntekijät ottaisivat yhteyttä rohkeasti heti, jos jokin kesätöihin liittyvä asia mietityttää. Perehtymällä huolellisesti työntekijän oikeuksiin ja velvollisuuksiin jo ennakkoon voi ehkäistä asioiden muuttumista ongelmiksi.

– Kesäduunari-infoon voi soittaa jo ennen työ sopimuksen allekirjoittamista, jos jokin siinä mietityttää, Lehtonen muistuttaa.

Kesätyöntekijöiden oikeus saada työsuhteen ehdot kirjallisena nousi esiin useissa työ sopimuksia koskevissa yhteydenotoissa viime vuonna. Työntekijällä on lain mukainen oikeus saada kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista, jos työsuhde on yli kuukauden mittainen.

Maksuton Kesäduunari-info palvelee nuoria kesätyöntekijöitä jo 15. kertaa. Palvelu on tarjonnut vastauksia tuhansien nuorten sekä heidän vanhempiansa ja työnantajien kysymyksiin. Kaikki kysymykset käsitellään luottamuksellisesti, joten avun pyytämistä ei tarvitse arastella.

Kesäduunari-info on avoinna perjantaihin 30. elokuuta asti. Kesäduunarineuvojan tavoittaa numerosta 0800 179 279 arkisin klo 9–15. Käytössä on myös Kesäduunari-infon sivuilta löytyvä sähköinen yhteydenottolomake. Neuvontaa saa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. ■

- Kesäduunari-infon verkkosivu www.kesaduunari.fi
- Facebook: www.facebook.com/kesaduunari
- Twitter: twitter.com/Kesaduunari
- Instagram: www.instagram.com/kesaduunari

UNELMIESI RAKENTAMISTA

BARONA RAKENNUKSELLA

Työtä unelmiesi eteen tai unelmiesi töitä – tarjoamme pitkäaikaisia työmahdollisuuksia rakennusalan ammattilaisille ympäri Suomen.

Olemme rakennusalan suurin henkilöstöpalveluyritys ja pystymme tarjoamaan mahdollisuuksia erilaisilta työmailta. Meillä on myös mahdollista edetä urallaan erilaisten työtehtävien kautta.

Lue lisää ja hae meille töihin: baronarakennus.fi

barona.fi

UUTUUS

■ GEBERIT

GEBERIT SILENT-PRO

KAIKESSA RAUHASSA

**KNOW
HOW
INSTALLED**

Uutuus. Muvijärjestelmä. Ääntä eristävä.

Geberit Silent-Pro -viemärijärjestelmä vähentää huomattavasti epätoivottuja ääniä viereisistä kylpyhuoneista. Asentajat ja suunnittelijat voivat myös olla rauhallisin mielin asennuksen jälkeen: suunnittele, asenna ja nauti rauhasta, koska Geberit Silent-Pro täyttää kaikki olennaisimmat äänieristyksen ja paloturvallisuuden vaatimukset. Geberit Silent-Pro - ja kotirauhalla on järjestelmä.

www.geberit.fi/kaikessarauhassa

Syksyllä aukeaa uusi jäsenpalvelu Rakennusliiton oma työnvälitys kehittyy

Mistä on kysymys ja mitä on luvassa, kun Rakennusliitossa rakennetaan uutta jäsenpalvelua? Vastajaana työpaikka- ja koulutusohjaaja **Laura Waldén**.

Mitä nämä Rakennusliiton urapalvelut oikein ovat ja mitä ne sisältävät?

Urapalvelut on jäsenille suunnattu uudennainen jäsenpalvelu. Tavoitteemme on parantaa jäsentemme työmarkkina-asemaa ja tarjota työllistymistä tukevia palveluita.

Rakennusliitto haluaa kulkea jäsenen rinnalla koko työuran ajan. Tarjoamme tukea opiskeluaikasta eläköitymiseen sekä työttömyysjaksojen aikana. Haluamme helpottaa jäsenten työnhakua, poistaa työllistymisen esteitä ja kehittää osaamista.

Tarve palvelulle on tullut suoraan jäseniltämme erilaisina yhteydenot-

toina muun muassa työpaikkojen ja koulutusten kyselyinä. Halumme on vastata tähän tarpeeseen.

Yhtenä keinona helpottaa jäsenten työnhakua olemme kehittämässä jäsenille suunnattua omaa työnhakupalvelua.

Työnhaku on olemassa jo nyt, miten tulossa oleva eroaa nykyisestä? Kuinka työnhakupalvelu toimii ja kenelle se on tarkoitettu?

Uusi työnhakupalvelumme on pelkästään Rakennusliiton jäsenille suunnattu ja räätälöity jäsenetu. Tavoitteena on luoda helppokäyttöinen alusta, jolla työnhakija ja työnantaja voivat kohdata.

Työpaikkaa järjestelmässä voivat hakea vain liiton jäsenet ja työpaikkailmoituksia jättää vain liiton hyväksymät vastuulliset yritykset. Välitäm-

me työpaikkoja, koulutus- ja oppisopimuspaikkoja ja oppisopimuspaikkoja.

Järjestelmässä jäsen voi tehdä itselleen yksinkertaisen työnhakuprofiilin ja hakea avoimia työpaikkoja. Työnhakuprofiili kannattaa asettaa avoimeksi, jolloin työnantaja voi myös löytää hakijan. Lisäksi voi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa hakijalle sopivista avoimista työpaikoista.

Ratkaisu on ensivaiheessa verkkopohjainen, mutta skaalautuu mobiilikäyttöön. Käyttö tapahtuu tietokoneelta e-Asiainnin kautta ja älypuhelimella mobiilijäsenkortin kautta.

Palvelu on käyttäjilleen täysin maksuton.

Rakennusalalla vallitsee kova pula osaavista työntekijöistä ja samaan aikaan alan ammattilaisia on työttömänä. Avoimet työpaikat ja työnhakijat eivät kohtaa. Tähän kohtaanto-ongelmaan Rakennusliitto haluaa tarjota ratkaisua omalla työnhakupalvelulla. Rakennusliitto haluaa toimia linkkinä työn ja tekijän välillä.

Aikataulu – milloin uusi palvelu on käytössä kokonaisuudessaan?

Työnhakupalvelu on auki jäsenillemme 9.9.2019.

Vaatiiko sen käyttäminen erityisiä tietotekniikkataitoja?

Työnhakupalvelu on kehitetty mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja käyttäjänsä ohjaavaksi. Riittää, että on tietokone tai älypuhelin käytössä. Jäsenpalvelumme auttaa mielellään mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Entä jos ei osaa käyttää tietokonetta tai ei omista laitteita? Tällöin kannattaa olla yhteydessä jä-

Laura Waldén

senpalveluumme. Autamme silloin puhelimessa.

Mitä muita palveluita tähän kokonaisuuteen on tulossa tai suunnitellaan?

Urapalveluillemme tehdään omat nettisivut, joille kokoamme yhteen muun muassa työllistymistä tukevan koulutustarjontamme, vinkkejä työnhakuun, työelämä-tietoutta, tietoa muista koulutusmahdollisuuksista ja työkykyä tukevasta toiminnasta, työnhaun videoita ja linkkejä muihin palveluihin.

Olemme saaneet palautetta varsinkin nuorilta alalle valmistuneilta, että he eivät oikein tiedä mistä lähteä liikkeelle työhaussa ja mistä hakea töitä. Työnhakutaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja ja haluamme auttaa jäseniämme niiden kehittämisessä. ■

**Up Partnersin
Taitava työnhakija -verkkokurssi
Rakennusliiton jäsenille**

- Kurssin voi suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta netin kautta.
- Verkkokurssille pääsee kirjautumaan Rakennusliiton nettisivujen kautta tai www.urapalvelut.fi/rakennusliitto/
- Kurssin suorittaminen takaa aktiivisuusehdon täyttymisen 65 päivän seurantajakson ajalta.
- Verkkokurssi on koko ajan jäsenten käytössä, koska aktiivisuuden tarkastelujaksot alkavat eri aikoina.

Huom! Koulutukset kerryttävät aktiivisuusehtoa vain, jos aktiivisuuden seurantajakso on alkanut 1.4.2019 tai sen jälkeen. Kurseista saa osallistumistodistuksen, joka toimitetaan Rakennuskassaan.

Faktanurkka

- Rakennusliitossa on yli 70 000 jäsentä, joista yli 50 000 on työmarkkinoiden käytettävissä.
- Maaliskuussa 2019 työttömien jäsenten määrä oli 7396.
- Rakennusala on hyvin kausiluontoinen ja suhdanneherkkä ala.
- Alan sesonki on huhti/toukokuulta syyskuulle, talvikausi on hiljaisempi.
- 1/3 Rakennusliiton jäsenistä on aina vuoden aikana työttömänä. Työttömyys on osa alan arkea.
- Iso osa rakennusalan työpaikoista menee henkilöstövuokrausyritysten kautta.
- Oma aktiivisuus on työhaussa tärkeintä! Motivaatio ja asenne!
- Pidä huolta, että tarvittavat kortit ovat voimassa työtä hakiessa, työturvallisuuskortti jne.

Uutuus

ISO UUTUUS. PIENIIN HAAVOIHIN.

Cederroth Haavanhoitoautomaatissa on kaikki mitä tarvitset pienten haavojen hoitoon! Sopii erityisesti työpaikoille, joissa pienet haavat ovat arkipäivää. Runsas valikoima erilaisia laastareita varmistaa, että niitä on pidempään saatavilla käden ulottuvilla juuri siellä, missä laastareita tarvitaan.

Haavapyyhkeet

Soft laastari

Iso Kangaslaastari

Kangaslaastari

Muovilaastari

Tutustu tuotteeseen www.cederroth.com/fi

Puheenjohtaja Matti Harjuniemi: **Liitto auttaa jäsenen arjessa**

Liiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi vastasi liittokokouksen alla Rakentajan kysymyksiin rakentamisen toimialasta, työehtopoliitikasta, työturvallisuudesta ja ennen muuta Rakennusliiton tulevaisuudesta.

Teksti: Janne Mäkinen
Kuvat: Kimmo Brandt

Kuinka kuvaisit tilannetta rakennusteollisuudessa, kun pian siirrytään 2020-luvulle?

Työtä ja tekniikkaa on joka lähtöön. Jossakin otetaan käyttöön uusia sovelluksia, koneita ja työvälineitä. Digimaailma on jo melko pitkällä suunnitelmassa, mittauksessa, työ-koneissa, tiedonkulussa... Ammattilainen ottaa uusia keksintöjä luontevasti käyttöön. Linjapukitkin olen kyllä bongannut ihan äskettäin kerrostalon pohjilta. Urakoitsija oli ajatellut tekevänsä vanhoilla konsteilla

homman tehokkaammin. Arkisempi selitys on se, että ”virmalla ei nyt ole oikein sitä likvititeettiä”.

Ei näin pirstottu ala kehity tarpeeksi vauhdikkaasti. Valtaosa yrityksistä elää kädestä suuhun. Siinä tilanteessa ei uusia tekniikoita oteta käyttöön. Toimitusjohtajilla on muuta murhetta: Mistä raavitaan seuraava keikka?

Rakennusliitto on kysynyt myös jäseniltään rakentamisen laadusta?

Teimme jäsenille laajan laatukselyn viime vuonna. Mielettömät aikataulut koetaan syyksi laatuongelmiin. Aikatauluongelma kertoo myös siitä, että työmaa ei ole vetäjien näpeissä. Työpaikoillahan haaskataan aikaa ja tar-

vikkeita urakoitsijoiden töiden epäonnistuvan yhteensovittamisen takia. Myös valmista työtä pilataan.

Puukerrostalot ja muut suuret puurakennukset ovat tulleet kovalla vauhdilla. Finanssikriisi vauhditti asiaa, ehkä myös puurakentamisen ympäristöimago. Kotimaista raaka-ainetta ja täkäläistä työtä. Edellinen vauhditus oli 1990-luvun taantuman aikaan. Silloinkin nähtiin puurakentamisen lisääminen kotimaisen teollisuuden ja työn edistämisenä, ja niin toki onkin.

Kotimaista on betoniteollisuuskin, kuten suurin osa kivenjalostusta. Meikäläinen betoniteollisuus ja betonirakentaminen kestävät vertailun. Tuotteet ovat laadukkaita ja betoniraken-

taminen korkeatasoista. Myös esimerkiksi tehokkaat raideyhteydet ja tiivis yhdyskuntarakenne tarvitsevat järeitä ratkaisuja.

Nuoret rakentajat pitää ottaa työyhteisöihin tervetulleina mukaan. Kokenempia tekijöitä haastan alkamaan työpaikkaohjaajiksi. Ei suomalainen työ lopu rakennuksilta. Ammattikoulutushan on myös tällä alalla vaikeuksissa, mikä korostaa työpaikkojen vastuuta nuorten avittamisessa ammatin alkuun.

Rakennusliitto vaatii edelleen tarveharkinnan säilyttämistä EU:n ulkopuolisen työvoiman osalta?

Työvoiman vapaa liikkuvuus jäytää

alalla. Hyvä rakentajakaveri vuosikymmenten ajalta, työväenliikkeen mies, totesi vain perussuomalaisten sanoneen vaalien alla julkki sen, että työvoiman saatavuusharkinta on pidettävä. Rakennusliiton lisäksi.

Valitettavasti kansainvälisyys on tuonut meille itäeurooppalaista rakennuskulttuuria, jossa ihmisten riippuvuutta työnantajansa mielivallasta käytetään hyväksi. Tätä vastaan toimitaan edelleen. Siihen tarvitaan järjestäytymistä. Edesmenneen, vuosien 1971–1987 puheenjohtajan **Aarno Aitamurron** sanoin: Neuvottelijoiden arjy ilme ei auta, voimaa pitää olla.

Työturvallisuus rakennuksilla on kehittynyt hyvään suuntaan. Nyt kuitenkin ollaan turvallisuusvaatimuksia höllentämässä muun muassa nostotyön osalta?

Viime vuosikymmeninä työtapaturmien määrä on laskenut. Pilkkottua alaa on toki vaikea kehittää, mutta isojen yritysten johdon määrätietoisuus ja turvallisuusyhteistyö työntekijöiden kanssa on tuottanut hyviä tuloksia. Suoritus on oikeastaan hyvä, kun tiedetään, miten paljon alalla on ammattitaidottomia ja kieltä puhumattomia ihmisiä.

Antaisiin palautetta Suomen betonteollisuudelle. Tehtailla paiskitaan kovalla tahdilla laatutyötä ja samalla markkinoiden parhaat yritykset ovat nostaneet turvallisuustasoaan huomattavasti. Työturvallisuuskilpailut auttavat tässä. Perusasia on työpaikkojen toiminta: Puutteet korjataan ja siten lisätään kehitysideointia edelleen.

Se kyllä harmittaa, että meikäiläinen nostoturvallisuus on vaarantunut. 25 tonninmetrin ”pilkkien” ajolupavaatimusta aiotaan STM:ssä keventää niin, että työnantajan lupa riittää nosturin käyttöön. Toteutuessaan tämä linjaus vaarantaa nostotyöturvallisuutta. Vain SAK oli asiassa rakentajien linjoilla. Neuvoisin muita, että käynti työpaikalla auttaa.

Maahan rakennetaan parhaillaan uutta hallitusta ja hallitusohjelmaa. Miltä tilanne mielestäsi vaikuttaa?

Työmarkkinat pysyvät rauhallisina, kun niitä ei politisoida. Vuoden 2015 vaalien jälkeen maan hallitus alkoi ajaa pakolla toisen osapuolen, työnantajajärjestöjen tavoitteita. Oli selvää, että riita tulee. Nyt on hyvä mahdollisuus edetä kehittyneen demokratian tavoin. Vuoropuhelu, neuvottelu ja kolmikantavalmistelu työelämäasioissa ovat hyviä menettelytapoja, jotka tuottavat parhaan tuloksen.

SAK:n tavoitteet hallitusohjelmaan ovat harkittuja. Palkansaajien rahalli-

nen pärjääminen, veropolitiikka, elinkeinopolitiikka, energiaratkaisut, yrittäjät, rakentaminen ja työllisyys, työttömyysturva, perhevapaat, saatavuusharkinta...

Käännetään lyhyesti katse peruutuspeiliin. Mitä tapahtumia haluaisit nostaa menneeltä 4 vuoden liittokokoukselta?

Vuonna 2008 alkanut finanssikriisi jatkui liittokokouksen alussa. Vuosi 2015 oli itse asiassa huono työllisyysvuosi. Seuraava vuosi oli jo parempi. 2016 tehtiin sitten kilpailukyky sopimus, jossa myös rakentajat ovat työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen nousun myötä mukana.

Työaikaahan ei meidän sopimuksilla pidennetty. Toisaalta uuttakin yritettiin. 6 euron työkokeilu sitten osoitti vääräksi sen väitteen, että työllistäminen lisääntyy, kun lähtöpalkat ovat alle tessen.

Palkkalinja on ollut Suomen työelämässä niukka. Vaikka tupoja ei tehdä, ovat korotukset toteutuneet melko lailla yleisen linjan mukaan. Alan työehtosopimukseen on kuitenkin tehty parannuksia. Viime vuoden (2018) työehtoneuvottelut olivat taas omaa sorttiaan. Homma jatkui tammikuulta toukokuulle asti. Oman värinsä neuvotteluihin toi valtakunnansovittelijan siirtyminen Teknologiateollisuuden johtajaksi. Kierrokselta tuli mieleen vanhat lakko- ja sulkutaistelut.

Rakennusliiton 24. liittokokous pidetään viikon kuluttua tämän lehden ilmestymisestä. Minkälainen Rakennusliitto mielestäsi silloin kokoontuu päättämään tulevaisuudestaan?

Toivottavasti liitto, joka ymmärtää, mitkä asiat ovat oman vaikutuspiirin ulkopuolella ja mitkä taas itse päätettävissä. Tärkeintä on, että voimme edelleen vaikuttaa työläisten edun suuntaan. Meidän on oltava aktiivisia työehtojen kehittämisen lisäksi työllistämässä, työntekijän sosiaaliturvan vahvistamisessa, urakehityksen edistämässä, koulutuksessa. Kehittämmeikin parasta aikaa palvelua, josta on yhä enemmän kouriintuntuva hyötyä jäsenten arjessa.

Liittoon kuuluminen yksi keskeinen syy on työttömyysturva. Se on järkevä peruste. Vain ammattiyhdistysliike on puolustanut ja puolustaa ansiosidonnaista työttömyysturvaa. Toisaalta työttömyyskassajärjestelmää on kehitettävä.

Koko työttömyyskassajärjestelmä on ollut kovan kritiikin kohteena julkisuudessa. Onko muutoksia tulossa?

Vuokratyö on tätä päivää ja tulevaisuutta

– **KAIKKI** rakennusteollisuuden työntekijöiden työt tehdään Rakennusliiton työehtosopimusten piirissä. Siihen ei vaikuta se, kuinka suuri urakoitsija on tai onko työntekijän palkanmaksaja henkilöstöpalveluyritys. Kaikki alan työntekijät ovat tervetulleita liittoon, työnantajasta riippumatta, Matti Harjuniemi korostaa.

– Henkilöstöpalveluyritysten rooli alan työn tarjoamisessa on kasvanut viime vuosina. Ne tarjoavat työuran alun myös suurelle joukolle alan ammattiin opiskelevia rakentajia. Vaikka myös näiden yritysten toiminnan laadussa on vaihtelua, hoitavat useat henkilöstöpalveluyritykset veloitteensa hyvin. Yrityksissä on myös liiton edustajia, luottamusmiehiä ja työsuojeluvalltuuttuja. Myös näiden yritysten työntekijöillä on työpaikoilla samat oikeudet kuin muillakin.

Kehityksen pohjavirta on vienyt ja vie kohti suurempia kassakokonaisuuksia. Tällöin itse kunkin kassan jäsenen turvana on isompi rahasto, joka pitää jäsenmaksun vakaana, mieluummin laskevana. Isossa yhteisössä on myös euromääräinen jäsenmaksu toteutettavissa helpommin. Jäsenten kannalta on tietenkin tärkeää, että saa hyvän palvelun. Hyvä palvelu ja iso turvaava tausta ovat yhdistettävissä.

Tulevaisuuden tavoitteena lienee kulkea liittona yhtä matkaa jäsenen kanssa hänen työuransa varrella?

Meidän on yhä enemmän kehitettävä palvelua ja etenkin tiedotettava siitä

paremmin. Työehtosopimukset ja oikeusapu työriidoissa ovat tietenkin hyvä lähtökohta, mutta arjen palvelua täytyy lisätä.

Ihmisille on tärkeää, että heidän työmarkkina-asemansa paranee ja pysyy vahvana. Liiton on oltava kautta maan rakennusalan verkoston se osa, joka avittaa jäseniään eteenpäin. Olemme olemassa jäseniä varten. Työnvälitys, koulutusmahdollisuudet, työn vaihto, jaksaminen, työssäoppiminen, laaja yhteistyöverkosto, viranomaisyhteydet... Tässä on huikeita mahdollisuuksia. Liittokokouksessa esittelemme kehitteillä olevaa palvelukirjoa ja lisää on tulossa. ■

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiainnin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma–pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

Hiljainen hetki kunnioittaa työtapaturmissa menehtyneiden muistoa sekä osoittaa myötätuntoa sureville omaisille, ystäville ja työkavereille.

Sompasaaren työmaat hiljenivät

Hiljaista hetkeä vietettiin Helsingin Sompasaarella useamman työmaan henkilöstön yhteisvoimin.

Jukka Nissinen

Sompasaaren työmaat hiljenivät maanantaina 29. huhtikuuta kello 11.45. Monen työmaan tekijät kokoontuivat luontevasti Raksa-ravintolan edustalle lounaan jälkeen.

– Työturvallisuudessa paras tapa on tehdä kaikkien henkilöstöryhmien kanssa yhteistyötä, Rakennusliiton työsuojelusihteri **Tapio Jääskeläinen** muistutti Hiljaiseen hetkeen osallistujia.

Joka vuosi järjestettävään Hiljaiseen hetkeen osallistuvat myös rakennusmestareita edustava ammattiliitto Pro sekä työnantajien Rakennusteollisuus RT.

– Työturvallisuus vaatii jatkuvaa tekemistä. Hiljainen hetki työpäivän keskellä on hyvä tapa pysähtyä miettimään. Toivottavasti pääsemme terveinä kotiin, Jääskeläinen sanoi.

Vuoden 2018 aikana rakennusalan töissä menehtyi tapaturmaisesti 5 henkilöä. Tänä vuonna on sattunut 2 kuolemaan johtanutta työtapaturmaa. Jääs-

keläisen mukaan kuolemantapaukset ovat vain jäävuoren huippu: niitä edeltää valtava joukko pienempiä tapaturmia, vammautumisia ja läheltä piti -tilanteita.

Ontelolaatta katkesi asennuksen jälkeen

Päävastuu Sompasaaren Hiljaisen hetken järjestämisestä oli Hartelan pääluottamusmies **Janne Grenillä**. Mukana oli työntekijöitä muun muassa Skanskalta, VRP:ltä, Kreatelta ja Boltilla.

– Vietämme Hartelassa joka vuosi Hiljaista hetkeä. Valitettavasti siihen on aina ollut aihetta, sillä rakennusalalla kuolee vuosittain ihmisiä, Gren totesi.

Grenin työtovereita on myös kuolleet vuosien varrella. Hartelassa on tehty paljon töitä työturvallisuuden parantamisen eteen viimeisen 20 vuoden aikana.

– Turvallinen työnteko lähtee liikkeelle kuitenkin jokaisen omasta pääkopasta. Lähtökohta on se, että jokaisen pitää itse ajatella ennen kuin läh-

tee huseeraamaan työmaalle.

Grenille pysäyttävien hetki on ollut ontelolaatan romahtaminen kerrostalotyömaalla.

– Siihen aikaan takymetreissä oli nykyistä pienemmät ladattavat akut. Jos olisin lähtenyt 5 sekuntia aikaisemmin viemään akkua lataukseen, olisin jäänyt ontelolaatan alle. Se pisti miettimään.

Tällä kertaa syy oli epäonnistuneessa ontelolaatan valussa.

Työturvallisuus vaatii jatkuvaa valppautta

Rakennusmies **Nicholas Randström** on ensimmäistä päivää Hartelan Sompassaaren työmaalla. Hiljaiseen hetken yhteistilaisuuteen joutui kävelemään kilometrin, sillä Sompassaassa sosiaalitalat on keskitetty yhteen paikkaan ahtaalla niemellä. Edelliset Hiljaiset hetket on vietetty pienimuotoisemmin suoraan työkohteella.

Randström allekirjoittaa Janne Grenin näkemyksen Hartelan hyvästä työturvallisuuskulttuurista.

– Nuorempana juuri työt aloittaneena yritti tehdä hirveän reippaasti asioita. Nyt on tullut enemmän järkeä

päähän. Jälkikäteen arvioituna ne riskipitoisimmat hetket ovat olleet heti työuran alussa.

26-vuotias Randström on ollut vakituisena Hartelan leivissä helmikuusta 2013 lähtien varusmiespalvelusta vapauduttuaan.

Kirvesmies **Marko Ala-Marttila** on Hartelan Sompassaaren työmaiden yhteysmies ja työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu. Toisen mestan TR-mittauksen tason notkahdus on hyvä muistutus siitä, että työturvallisuus vaatii koko ajan jatkuvaa seurantaa.

– Toisella työmaalla TR-luku on 96, toisella 82. Romahdus johtuu pölyisyydestä ja rakennustelineongelmista, Ala-Marttila listasi.

Ulkopuolisten telineimpien kokeuttomuus ja työnohjauksen puute näkyivät suoraan TR-mittauksessa. Suuremmilta vaaratilanteilta vältyttiin ja telineet on saatu asianmukaiseen kuntoon.

Ala-Marttila on myös ensimmäistä kertaa mukana useamman työmaan yhteisessä Hiljaisessa hetkessä.

Ala-Marttila on ollut Sompassaassa elokuusta 2017 lähtien.

– Nykyisen kohteen pitäisi valmis-

Työkokemus tuo järkeä päähän, Nicholas Randström toteaa.

Työturvallisuus vaatii jatkuvaa seurantaa, Hartelan Sompassaaren työmaiden työsuojeluvaltuutettu Marko Ala-Marttila muistuttaa.

tua heinäkuussa. Seuraava työmaa käynnistyy 2 kuukauden päästä siitä.

Vakavat onnettomuudet vähenevät hitaasti

Hiljaista hetkeä on vietetty säännöllisesti vuodesta 2008 lähtien. Silloin Hiljaisen hetken pituus oli 14 minuut-

tia, minuutti jokaista rakennustyömailla vuonna 2007 menehtynyttä kohti. Aluksi Hiljaista hetkeä vietettiin talvella, mutta vuodesta 2015 lähtien tilaisuus on yhdistetty kansainväliseen Workers Memorial Day -tapahtumaan, joka osui tänä vuonna sunnuntaihin 28. huhtikuuta. ■

VAIKKA KESÄKIN ON VASTA EDESSÄ,
ILMOITTAUDU JO NYT SYKSYN

KOULUTUKSIIN

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUS-
JA JATKOKURSSEJA, TYÖOIKEUTTA,
SOME JÄRJESTÖTYÖSSÄ 2,
TOIMIVA AMMATTIOSASTO 1 & 2

LISÄTIETOJA JA ILMOITTAUTUMISET:

RAKENNUSLIITTO.FI/KOULUTUS
KOULUTUS@RAKENNUSLIITTO.FI

020 774 3076

#RLKOULUTUS

Kuitusementtilevyä jo 60 vuotta

Cembritin Lohjan tehtaalla on avoin keskustelukulttuuri.

Johanna Hellsten

Cembritin Lohjan tehtaan työsuojeluvastuutetulla **Taisto Hulkolla** ja luottamusmies **Miki Akiyamalla** on maaliskuisena perjantaina meneillään toimistopäivä. Miehillä on järjestetty oma pieni koppi, jossa he voivat hoitaa muun muassa luottamustehtäviinsä liittyviä asioita.

– Minulla tuli 30 vuotta täyteen yrityksen palveluksessa. Tämä on ollut minulle toinen koti alusta asti. Tällä hetkellä täällä on oikein hyvä tunnelma. Nykyinen toimitusjohtaja todella kuuntelee meitä. On hyvä fiilis mennä palavereihin, Hulkko kertoo.

Akiyamakin on ehtinyt työskennellä tehtaalla jo 10 vuotta.

– Täällä on aivan poikkeuksellisen avoin keskustelukulttuuri. Kuka ta-

hansa työntekijä uskaltaa mennä puhumaan vaikka toimitusjohtaja **Juha Leppäselle**, Akiyama kiittelee.

– Täällä ei herrotella, toimitusjohtaja on kaikille Juha, Hulkko naureskelee.

Omallalla porukalla mennään

Luottamushenkilötoimiin on periaatteessa varattu päivän verran viikossa,

mutta aikaa saa lisääkin, jos siihen on tarvis.

– Minun aikanani tehtaalla on ollut 6 johtajaa. Osa parempia, osa huonompia. Nykyinen on niitä parempia. Olen tullut toimeen kaikkien kanssa. Vahva keskustelukulttuuri näkyy siinä, Akiyama kertoo.

– Minä olen ehtinyt olla täällä 10 toimitusjohtajan aikana. Olen ollut sekä työsuojeluvastuutettu että pääluot-

Tehdas saa kehuja työturvallisuuden kehittämisestä. Stop-merkin kohdalle on pysähdyttävä.

tamusmies. Kyllä meitä kuunnellaan, Hulkko komppaa.

Hulkko tuli ensimmäistä kertaa Cembritille töihin jo myöhäisellä 1980-luvulla. Hän huomasi tien varressa kyltin, jossa tehdas haki väkeä töihin. Hommat alkoivat vuonna 1989.

– Olen siitä asti pyöritellyt täällä trukkia, Hulkko sanoo.

Tehtaalla työskentelee tällä hetkellä noin 80 työntekijää. Rekrytoinnissa ei ole ollut miesten mukaan ongelmia. Järjestäytymisaste on noin 60 prosenttia.

– Jonkin verran täällä on noita loimaankassalaisia, Hulkko kommentoi.

Vuokratyöntekijöitä – toisin kuin tietyillä muilla tuoteteollisuuden tehtailla – ei ole lainkaan.

– Olemme sanoneet siihen tiukasti ”ei”, Akiyama sanoo.

Työtilanne on tällä hetkellä hyvä, mutta vuosikymmeniin mahtuu myös vaikeampia vuosia.

– Ne ovat johtuneet enemmän koko konsernin ongelmista, mutta ovat ne vaikuttaneet meihinkin, Akiyama sanoo.

Työsuhteet ovat muillakin työntekijöillä tuoteteollisuudelle tyypillisesti pitkiä. Siihen vaikuttaa esimerkiksi se, että tehtaalla on mahdollista siirtyä tehtävästä toiseen, mikäli terveys tai työn mielekyys sitä vaatii.

– Kun on monenlaisia työtehtäviä, on helppoa siirtää ihminen kevyempiin töihin, mikäli alkaa tulla tuki- ja liikuntaelinvaivoja. Toisaalta oikein raskaita töitä täällä ei enää ole. Kaikki pystytään hoitamaan teknologian avulla. Täytän 58 vuotta ja toivon, että jaksaisin vielä muutamia vuosia, jos vaan selkä tai niska kestävät, Hulkko sanoo.

Osastotoiminta hiljenee

Tehtaalla on oma osastonsa numerolla 586. Sillä oli vuoden 1970 lopussa 200 jäsentä ja toiminta oli vireää. Osastolla oli palkkatoimikunta, luottamusmiesjaosto, naistoimikunta ja huvitoimikunta. Nykyään toiminta on hiljaisempaa.

– Osasto elää silloin kun on jotain kiistaa. Aktiivisuus on muuten hiukan huonoa. Kokouksiin ei tahdo saada väkeä, Hulkko kertoo.

Miki Akiyama kehuu tehtaan keskus-telukulttuuria; kaikesta voi puhua ja asioista voidaan sopia.

Työsuojeluvaltuutettu Taisto Hulkko on Cembrit-veteraani: 40 vuotta tehtaalla, eikä hänellä ole mitään hinkua pois.

Täällä ei herroitella. Toimitusjohtaja on kaikille Juha.

Aikoinaan osaston toiminta oli hyvin aktiivista. Oli yhteinen porukka Finlandia-hiihdossa, pelattiin sählyä ja niin edelleen.

– Ei sellainen enää kiinnosta väkeä. Ihmiset haluavat viettää vapaa-aikaa perheidensä kanssa, Hulkko arvelee.

Viime tes-kierroksella osastossa löytyi kuitenkin voimaa lähteä ulosmarssiin hyvällä osallistumisprosentilla.

– Myös liittoon kuulumattomat olivat porukassa mukana, Hulkko kertoo.

Turvallisuuden eteen on tehty töitä

Kun tehdasalueen ulkopuolella kävelee, kiinnittää huomionsa jalankulkijoille tarkoitettuihin stop-merkkeihin ja suojateihin. Niillä suojataan ihmisiä trukeilta, kuorma-autoilta ja muulta työmaan liikenteeltä. Pysäytysmerkejä on myös noudatettava. Hulkko pysähtyy kierroksellamme tarkasti jokaisen merkin eteen.

– Täällä on panostettu hurjasti työturvallisuuteen, hän toteaa.

Tehtaan merkittävin altistustekijä on melu. Kuulosuojaimet tai korvatulpat ovat pakolliset tehtaan sisätiloissa.

– Ihmiset käytännössä pakotettiin suojainten käyttöön. Se oli iso kulttuurin muutos. Siinä pelattiin kovaa peliä; otettiin käyttöön varoitukset. Se oli pakko, Akiyama kertoo.

Muuten tehtaan tapaturmavaarat

ovat varsin tyypillisiä; liukastumisia, kompastumisia ja kaatumisia.

– Meillä on käynyt monia isompia firmoja tutustumassa tehtaan työturvallisuusjohtamiseen ja siihen, miten täällä hoidetaan asiat, Hulkko kertoo.

Hulkko kuvailee toimintatapaan päivittäisjohtaminen. Kaikki tapaturmat, läheltä piti -tilanteet ja työturvallisuushavainnot käydään joka päivä läpi henkilökunnan kanssa. Tietoa tehtaan turvallisuustilanteesta pidetään jatkuvasti yllä.

– Turvallisuushavainnoista myös maksetaan selvää rahaa. Sekin on vienyt asioita eteenpäin. Jokainen meistä voi tehdä pieniä parannuksia työympäristöön, Hulkko kertoo.

Aikoinaan tehtaalla käsiteltiin paljon asbestia.

– Asbestia ei tietenkään enää käytetä. Viimeiset asbestit menivät koneeseen, kun tulin aikoinaan töihin tehtaalle. Sitten asbestin teko loppui. Silloin vielä sai polttaa tupakkaakin tehtaan tiloissa, Hulkko muistelee.

Tehtaan työntekijöillä on laaja työterveyshuolto. Siihen on pitkä perinne, sillä jo vuonna 1959 tehtaalla oli ensin oma työterveyshoitaja ja myöhemmin yhtiö oli mukana perustamassa Lohjan Työterveys Oy:tä.

– Tällä hetkellä työterveyshuolto on Mehiläisen hallinnassa ja meillä on siellä oma työterveyslääkäri, Hulkko sanoo. ■

Tampereen Hämeenkatu käy läpi melkoista myllerrystä, kun ratikkakiskoja vedetään.

”Tämä työmaa on haastavin ikinä”

Tampereen ratikkatyömaa etenee aikataulussa ja budjetissa, vaikka se on tekijöilleen oppimisprosessi.

Johanna Hellsten

Tamperealainen maanrakentaja **Olli Inkiläinen** YIT:stä oli ensimmäinen työntekijä Tampereen ratikkatyömaalla kun se alkoi vuonna 2017. Hän tuntee tässä vaiheessa työmaa kuin omat taskunsa.

– Kyllä tämä on ollut haastavin työmaa ikinä, hän toteaa.

Tampereen raitiotie rakennetaan kahdessa vaiheessa. Osa 1 toteutetaan

vuosina 2017–2021. Ensimmäinen osa sisältää raitiotien radat ja pysäkit Pyyrikintorilta itään Hervantajärvelle ja yliopistolliselle keskussairaualalle. Lisäksi Hervantaan rakennetaan varikko. Osa 1 on yhteensä 15 kilometriä. Jos osa 2 toteutuu, on radan kokonaispituus 23 kilometriä.

Urakka hoidetaan allianssi-mallilla. Allianssissa ovat mukana Tampereen kaupunki, NRC Group Finland Oy (entinen VR Track Oy), YIT Rakennus Oy ja Pöyry Finland Oy.

Ratikan on tarkoitus kulkea vuonna 2021. Tällä hetkellä työt ovat aikataulussa ja budjetti on pitänyt.

Yllätyksiä ja oppimista

Kun olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen lähdetään rakentamaan kokonaista uutta rataverkkoa, ei yllätyksiltä voida välttyä.

– Varsinaisesti isoja yllätyksiä ei ole tullut. Tai ei ainakaan sellaisia, joihin ei olisi pystytty reagoimaan. Yksittäisten vesi- ja viemäriputkien huono

kunto on yllättänyt. Samoin vastaan tulleet rollikoiden (johdinbussien) perustukset, turvallisuuspäällikkö **Kalle Koivuniemi** YIT:stä kertoo.

Rollikkaperustukset ovat olleet valtavia betonilohkareita, joiden paino on vaihdellut 6–10 tonnin välillä. Ne on aikoinaan leikattu maanpintaan asti ja peitetty. Niiden olemassaolosta ei ollut kenelläkään tietoa.

– Eivät ne silti mikään suuri ongelma ole olleet. Osa on hajotettu ja kaitettu ylös, osa jätetty maan alle, jos

niille ei ole tarvinnut tehdä mitään, Inkiläinen sanoo.

Ratikkatyömaan keskustassa sijaitsevalla loholla yllätys on ollut myös vesi- ja viemäriverkon huono kunto. Osassa vanhoista viemäriputkista oli niin pahoja murtumia, ettei niiden yläpuolella uskallettu käyttää painavia koneita ennen kuin putket oli saatu uusittua.

– Radan alta on siirretty kaikki pitkittäisputket ja erilaiset sähkö- ja datakaapeloinnit pois ja ne on vedetty poikittain raiteiden ali. Kaikki uudet kaapeloinnit myös kulkevat nyt suoja-putkissa. Vesi- ja viemäriputkista uusittiin pääosin vain ne, jotka kulkevat ratikan alla. Tampereen Vesi on tilannut joitain yksittäisiä muidenkin putkien uusimisia samaan aikaan, Koivuniemi kertoo.

Aivan viimeisimpänä yllätyksenä on ollut Hervannan pohjavesi.

– Yksi silta jouduttiin rakentamaan siellä kokonaan uusiksi nousseen pohjaveden takia. Hervannassa on yllättävän paljon kosteikkoa. Alue on sen lisäksi kallioinen ja sinne on muodostunut orsivettä, jota ei voida johtaa järkevästi pois, Inkiläinen sanoo.

Monesta asiasta selviää, kun porukat on osaavaa.

– On osattava valita oikeat porukat tekemään oikeita töitä. Vastuuta on myös hajautettu lohkoittain, jolloin kaikki ei ole vain yhdestä henkilöstä kiinni. Työmaat ovat itse päässeet ratkomaan mitä moninaisempia asioita, Koivuniemi kertoo.

Koko ratikan rakentaminen on uutta kaikille allianssin osapuolille. Tampereella ei ole koskaan ollut raitiotietä, joten tilaajakin on ensimmäistä kertaa tällaisen projektin edessä. Suunnittelu- ja ohjaustyötä tehdään Big Room -tilassa, jossa kaikki allianssin osapuolet ovat läsnä.

– On iso etu, että suunnittelijoihin on koko ajan yhteys. Projektissa on niin monta toimijaa, sillä mukana ovat myös sähköverkkoon, liikenne- ja katuvalaistukseen sekä dataverkkoon liittyvät muutokset. Allianssi teetti jopa oppinäytetyön suunnittelun yhteensovittamisesta, Koivuniemi sanoo.

Tiukkaa logistiikkaa

Kaupunkikeskustan kapeilla paikoilla rakentaminen vaikuttaa myös turvallisuuteen ja logistiikkaan. Silloin kun on tehty suoria kadunpätkiä, on kadun toinen puoli suljettu, ohjattu liikenne kulkemaan vain toisella puolella ja tehty hommat valmiiksi tyhjennetyllä puolella. Sitteen puolta on vaihdettu.

– Risteyksalueet ovat olleet ongelmallisia. Siinä on postimerkin kokoinen työskentelyikkuna, jotta liikenne sujuisi, Inkiläinen kertoo.

Työmaalla on ollut pätkiä, joilla liikennejärjestelyt on jouduttu tekemään uusiksi 3–4 kertaa 2 viikon aikana.

Keskustan lohko eli muun muassa Hämeenkadun osuus on todella tiuhaan liikennöityä aluetta. Sekä autojen että kävelijöiden suuret massat vaikuttavat töiden etenemiseen. Lisäksi sillä alueella maanalainen infra on vanhaa ja se on huonosti dokumentoitua. Hämeenkadulla myös talojen seinät rajaavat työmaa-alueita niin, että esimerkiksi materiaalikuormien logistiikan kanssa saa olla ihmeissään. Työmaan aikatauluja on mietittävä päiväkohtaisesti keskustan alueella.

– Ennen kello 9 aamulla ja kello 15 jälkeen on aivan turha kuvitella, että työmaalle tuotaisiin kuormia. Ruuhkat ovat sellaisia, että kuljetukset menisivät todella pitkiksi lenkeiksi, eikä se olisi kustannustehokasta, Inkiläinen kertoo.

Kaupunkilaiset ovat jo pikkuhiljaa tottuneet työmaahan. Ensimmäinen vuosi oli miesten mukaan vaikein.

– Ensimmäisen vuoden aikana tuli paljon valituksia. Tänä vuonna on ollut helpompaa. Jopa bussinkuljettajat ovat hyväksyneet sen tosiasian, että on ajettava hiljaa. Olemme myös ottaneet jokaisen valituksen tosissamme ja reagoineet niihin. Aina ei kuitenkaan pysty vaikuttamaan valituksen aiheeseen, Koivuniemi toteaa.

Turvallisuus, turvallisuus turvallisuus

Ihmisten työskentelytilat on tehtävä aina niin, ettei työntekoa tapahdu aitojen ulkopuolella. Kaivinkoneet pyörivät koko ajan työmaalla, ja vaikka kuski olisi kuinka kokenut, ei koneen sisältä näe kaikkea. Työmaan ympärillä on myös todella paljon bussi- ja henkilöautoliikennettä.

– Osa ymmärtää, että tiellä on ihmisiä töissä, osa ei. Parilla autoilijalla sadasta on liian korkea ajonopeus, Inkiläinen kertoo.

Pari autoa on onnistunut aiheuttamaan vahinkoa työmaan ajoneuvoille ja kaiteille kolaroimalla. Henkilövahingoilta on säästytty.

– Tuuriin ei voi luottaa. Riskit on otettava tosissaan ja ne on poistettava, Inkiläinen sanoo.

Työmaa on jaettu 5 lohkoon. Jokaisella loholla tehdään viikoittainen MVR-mittaus. Tulosten keskiarvo on 96,2, kalibraatiomittauksessa 95,3.

– Viime mittauksessa esimerkiksi yhdellä henkilöllä oli puutteita suojavausteissa, kulkureiteissä on ollut puutteita ja aitojen joukossa on ollut rikkinäisiä kappaleita. Sellaiset pyritään poistamaan heti ja korvaamaan uusilla, sillä muuten työmaasta tulee

NRC Group Finlandin porukat sovittavat raiteet paikalleen, kun pohjat on tehty.

Turvallisuuspäällikkö Kalle Koivuniemen mukaan ratikkatyömaalla, joka toimii keskellä kaupunkia, ei voi sallia minäkäänlaista leväperäisyyttä.

Työsuojeluvaltuutettu Olli Inkiläinen on ratikkatyömaan ensimmäinen työntekijä.

nopeasti epäsiistin näköinen, Inkiläinen sanoo.

Työmaalla on tiukka suhtautuminen suojavausteiden käyttöön. Niissä ei ole ollut pahemmin puutteita työmaan kiinteillä työntekijöillä. Ne, jotka vain käyvät tekemässä jonkun pikkuhoman, eivät ole aina tajunneet, että se, mitä perehdytyksessä käsketään, myös pitää.

– Samat pelisäännöt kaikille. Me toimimme keskellä kaupunkia, emmekä saa näyttää leväperäisiltä, Koivuniemi sanoo.

Työmaalle on tässä vaiheessa perehdytetty yhteensä noin 2 800 henkilöä. Kaikki tulevat työmaalle ensiyllisen perehdytyksen kautta. Sen jäl-

keen seuraa työtehtäväkohtainen, tarkempi perehdytys. Tällä työmaalla ei ole siirrytty sähköiseen perehdytykseen.

– On ehkä parempi, että perehdytyksessä tavataan ihmiset henkilökohtaisesti. Se antaa tilaa myös kysyä tarkennuksia, Inkiläinen mieltii.

Työmaan 1. vuoden aikana siellä ei sattunut lainkaan tapaturmia. Vuosi 2018 sen sijaan oli synkempi ja työmaalla rekisteröitiin 13 tapaturmaa. Niistä 2 oli vakavampia ja aiheuttivat pidemmän sairausloman.

– Kaikki tapaturmat ja läheltä piti-tilanteet tutkitaan ja selvitetään. Niistä saadaan hyvää infoa siitä, mitä pitää parantaa, Koivuniemi toteaa. ■

Jaana Ylitalo

- Palvelualan ammattiliitto PAMin edunvalvontajohtaja 2015
- Palvelualojen työttömyyskassan puheenjohtaja 2015–
- SAK:N hallituksen jäsen 2010–
- UNI Europa Property Services puheenjohtaja 2014–
- UNI Europa hallituksen jäsen 2016–
- SAKKI puheenjohtaja 1992–1994
- Puoliso, äiti, 49 v
- Koti Helsingissä(aiemmin Järvenpäässä, Oulussa, Jyväskylässä)
- kuvataiteen ihailija, kuntoilukkuja
- sosiaalihojaaja, johtamisen erikoisammattitutkinto, työoikeuden opintoja

Ihmisten Eurooppaa rakentamaan

Jaana Ylitalo haluaa palkansaajien äänen kuuluviin EU:ssa.

Teksti: UP/Birgitta Suorsa

Euroopalla on pitkät perinteet yhdessä tekemisessä, mikä on tuonut hyvinvointia. Tätä pitää jatkaa niin, että sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja ihmisten Eurooppa toteutuu, Palvelualojen ammattiliitto PAMin edunvalvontajohtaja **Jaana Ylitalo** sanoo. Hän pyrkii Euroopan parlamenttiin SDP:n ehdokkaana.

– EU:n päätöksenteossa pitää kuulla tavallisten ihmisten ääni ja päätökset pitää tehdä ihmisiä, ei vain taloutta varten. Työntekijöiden Eurooppa, inhimillinen Eurooppa ja tulevaisuu-

den Eurooppa, hän nimeää tavoitteenaan, Jaana Ylitalo perustelee ehdokkaaksi ryhtymistään.

Edunvalvontajohtajana Ylitalo on nähnyt, kuinka vaikeaa on saada parannuksia esimerkiksi nollasopimusten ehtoihin tai naisten ja miesten tasa-arvoiseen palkkaukseen. Siksi niitä pitää ajaa yhtä aikaa Suomessa ja laajemmin.

– On järkevää viedä palkansaajien tavoitteita eteenpäin sekä täällä Suomessa että EU:ssa. Jos työntekijöiden oikeuksia saadaan edistettyä unionin lainsäädännöllä, eli asetuksilla ja direktiiveillä, ne ovat paremmin suojattuja kuin kansallisessa lainsäädännössä.

Esimerkiksi **Sipilän** hallituksen tekemät heikennykset irtisanomissuojaan ja määräaikaisuuksien ehtoihin olisivat jääneet tekemättä, jos niistä olisi sitovat EU-tasoiset säännökset.

Työelämän ilmiöt eivät tunne rajoja

– Euroopan unioni on keskeisessä asemassa siinä, säilyykö Suomessa suomalaisen sopimisen malli, neuvottelu-oikeus ja luottamusyhteiskunta. Peruslinjaukset tulevat EU:sta. Jos työntekijöiden oikeudet alkavat murentua unionissa, niin ne alkavat meilläkin, Ylitalo sanoo.

Työelämän ilmiöt eivät tunne rajoja. Haluttomuus neuvotella keskitetysti tai työntekijöiden oikeuksien heikentäminen eivät ole suomalaista perua, vaan tuontitavaraa muualta unionista.

Aina haetaan uusia keinoja kiertää sopimuksia ja pykäläiä. Kun vuokratyön ehdot saatiin samalle tasolle kuin vakinaisten työntekijöiden, tuli alustalous.

– Haluan Euroopan parlamenttiin päättämään työntekijöitä koskevista asioista ja käyttämään neuvottelutaitojani. Meillä on tuhannen taalan paikka vaikuttaa, että sosiaalinen Eurooppa toteutuu, Ylitalo toteaa.

Hänen mukaansa suomalaisesta työelämästä on paljon vietävää Euroopan unioniin. Jos koko unionin mitta-kaavassa työsuojelu saataisiin edes suomalaiselle tasolle, työntekijöiden asema olisi paljon parempi. Eivätkä suomalainen neuvottelukulttuuri ja konsensushakuisuus ole hänen mukaansa vielä niin huonossa jamassa, etteikö niistä voisi ottaa muuallakin mallia.

Jäsenmaksulle saadaan hyvin vastinetta

Suomi maksaa tällä hetkellä unionille enemmän kuin mitä me saamme sieltä takaisin. Ylitalo tietää tämän ja muistuttaa, että henkeä kohden maksamme 50 euroa vuodessa.

– Sillä saamme liikkua vapaasti EU:n alueella, voimme hakea töihin muihin jäsenmaihiin, tavaroista ja palveluista ei peritä tulleja ja opiskelijat voivat opiskella lähes ilmaiseksi muissa jäsenmaissa. Vientialat ovat hyötynneet EU:n tuomasta vakaudesta ja unionin tekemistä kauppasopimuksista. Tässä on jo paljon vastinetta 50 euron jäsenmaksulle.

Kauppasopimuksissaan muiden kanssa EU on vaatinut työntekijöiden perusoikeuksien turvaamista. Ylitalo huomauttaa, että tällä estetään epäreilua kilpailua.

Alunperin Euroopan unioni, ent. Euroopan hiili- ja teräsyhteisö, luotiin estämään sodat. Ylitalo sanoo, että 69 vuotta rauhan aikaa ei ole pieni saavutus.

– Suomi on päässyt kasvattamaan vaurauttaan ja hyvinvointiaan.

Epäreilua kilpailua karsitaan

Ylitalo muistuttaa, että suomalaiset työntekijät ovat hyötynneet EU:sta mo-
neen otteeseen. Sieltä on saatu minimisäännökset työajalle ja viimeksi vanhempainvapaalle.

Kun Suomessa muutettiin sairastuneen lomaoikeutta ensin pidemmäksi ja sitten lyhyemmäksi, Euroopan unionin tuomioistuin huomautti, että sairastuneellakin työntekijällä on oikeus neljän viikon kesälomaan.

Lähetettyjen työntekijöiden asemaan saatiin parannus, joten uhka kaksien työmarkkinoiden syntymisestä vältettiin siltä osin.

– Rakennusalalla on ollut paljon halpatyövoimaa. Sen käyttö ainakin vaikeutui, Ylitalo sanoo. Myös suomalaiset lähetety työntekijät hyötывät tuoreesta lainsäädännöstä, sillä heille pitää korvata kohdemaassa matka-, majoitus- ja ruokakulut. Se on taloudellisesti huomattava parannus.

Euroopan työvoimaviranomaisen perustaminen tulee helpottamaan ra-

Helsingin Kampin Narinkkatorilla vietettiin Eurooppa-päivää 9.5.2019. Se toimi samalla komeana avauksena EU-vaalikampanjoinnille. Kuva: Johanna Hellsten

jat ylittävien sääntö- ja työehtorikkomusten selvittämistä. Ylitalon mukaan vastaavasti Suomen tulee lisätä omaa työehtovalvontaansa ja viranomaismursseja.

Tavallinen ihminen ilmastotalkoissa

Ilmastokysymykset odottavat ratkaisuja seuraavan viiden vuoden aikana. Eräiden jäsenvaltioiden rikkomukset nostavat oikeusvaltion periaatteet keskusteluun.

– Ne eivät ole helppoja asioita ja opin niistä koko ajan lisää. Ainakin olen tämän vaalikampanjan jälkeen paljon viisaampi, Ylitalo toteaa.

Ilmastoratkaisuissa unionin pitää hänestä painottaa valtioiden ja yritysten vastuuta. Ilmastonsuojelua ei saa jättää yksittäisten ihmisten harteille.

– Pitää ratkaista, miten saadaan ilmastotoimet toteutettua siten, etteivät ne ole kohtuuttomia kustannuksiltaan tavallisille ihmisille. Dieselautoista ei voi niin vain luopua Suomen taa-
jama- ja maaseudulla, koska joukko-
liikennettä ei ole.

Muutoksia pitää Ylitalon mielestä tukea EU:n budjettivaroin, jotta kansalaisten osallistuminen ilmastotalkoihin tulee mahdolliseksi.

– Kun ilmastotalkoihin osallistuminen tehdään mahdolliseksi, kuinka moni vastustaa sitä, hän kysyy. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, käytä Palkkaus.fi-palvelua!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Työntekijälle ilmainen palvelu
- TES-erät, kulut ja km-korvaukset
- Palvelumaksun maksaa työnantaja

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 HELPPOA TYÖNANTAJALLE

Rakennusliitto
palkkaus.fi

WWW.PALKKAUS.FI

Olenko rento vai rohkea?

Aktiivimallikurssilta saatiin vinkkejä työnhakuun

– Aina ihmiset eivät tunne omia vahvuuksiaan. Niitä kannattaa kysellä vaikkapa perheenjäseniltä ja ystäviltä, ja ottaa esille työhakemuksessa ja haastattelussa, kannustaa kouluttaja Petra Bedda.

Teksti: Riitta Malve

Kuva: Holle Hoo

Rakennusliiton aktiivimalli-kurssissa houkutteli ennen kaikkea Työturvallisuus-kortin päivittäminen, koska se vanhentui maaliskuussa. Pääsen aloittamaan työt tutussa vuokratyöyrityksessä heti, kun se on suoritettu, nuori rakennusmies **Mikko Lehto** kertoo.

Loppujen lopuksi Lehto huomasi reppuun kertyneen kurssin aikana myös nipun hyviä vinkkejä työnhakuun. Erityisesti hän kiitteli pääluottamusmiesten vierailua ja heidän antamia neuvoja työnhaussa. Lehto aikoo ottaa niistä vaarin ja lähettää työhakemuksen pääluottamusmiehen kautta.

Rakennusliiton ensimmäisellä aktiivimallikurssilla syvennyttiin kolmena päivänä useisiin työhaun ja työssä jaksamisen kysymyksiin. Lisäksi suo-

ritettiin hätäensiapu- ja työturvallisuuskortti. Kurssilla liitto halusi vastata hyödyllisellä koulutuksella mallin edellyttämään aktiivisuusehtoon, jonka täyttämättä jättäminen pienentää työttömyysturva.

Koska luennot ja harjoitukset etenivät keskustellen, eri rakennusaloilta tulleet osallistujat oppivat paljon myös toisiltaan. Moni kertoi, että iloa ja vaihtelua tuotti jo lähteminen kotoa uuteen ympäristöön sekä kollegoiden ja vanhojen tuttujen tapaaminen.

Yli vuoden voimassa ollut aktiivimalli ei saanut kehuja yhdeltäkään kurssilaisilta.

Hyvää kuuntelijaa tarvitaan työmaallakin

– Aina ihmiset eivät tunne omia vahvuuksiaan. Niitä kannattaa kysellä vaikkapa perheenjäseniltä ja ystäviltä, ja ottaa esille työhakemuksessa ja haastattelussa, kouluttaja **Petra Bedda** Puunto Oy:stä kannustaa.

Sitkeä, tunteikas, taitava. Jokainen kurssilainen saa poimia itseään kuvaavan ominaisuuden lapuista, jotka on levitetty takapöydälle. Niitä pohditaan neljän hengen ryhmissä.

Mikko Lehto kuvailee itseään rennoksi.

– Rentous tarkoittaa sitä, osaa tehtävänsä ja työt sujuvat. Rento työtoveri varmasti parantaa työilmapiiriä, Lehto pohtii.

Pöydästä tosin kuuluu myös kommentti, että liiallinen rentous voi olla haitallistakin.

Rakentaja **Atte Sarkima** puolestaan arvostaa osaamistaan ja itseään. Sen takia hän on palaamassa bitumieristyksen parista kivitöihin.

– Syynä olivat edellisen työpaikan ongelmat työilmapiirissä ja työnjaossa. Aliurakoitsijat saivat parhaat urakat ja me omat työntekijät teimme

enemmän tuntitöitä, Sarkima kertoo.

Keskusteluun osallistuvat kuitenkin myöntävät, ettei kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä huonosta työpaikasta, jos lapsiperheen toimeentulo ja hyvinvointi ovat isän palkkatyöstä kiinni. Silloin on sinniteltävä epä-reilussakin työpaikassa.

– Perusteellinen tarkoittaa sitä, että näkee koko ajan kokonaisuuden työmaalla ja mitä ollaan rakentamassa, eräs kurssilainen selittää vahvuut-

Työhaastattelun jännitystä voi helpottaa kertomalla jännityksestä haastattelijalle.

haastatteluun mukaan? Joku ehdottaa, että ne kannattaa lähettää sähköpostilla etukäteen.

Mutta sitä, että myöhästyy haastattelusta, on kaikkien mielestä vaikeaa selittää.

Sukeltelua ja geokätköilyä

Terveys ei ole tasa-arvoista, huomattiin luennolla, jonka aiheena oli työkyvyn ylläpitäminen. Kouluttaja **Tuomas Rouvali** Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistyksestä esitteli tilastojen avulla, miten koulutus vaikuttaa palkkaan ja sairauksiin.

Aihe synnytti keskustelua rakennustyön erityislaadusta. Vaikka olisi halua pysyä työkykyisenä, työn fyysinen raskaus tai kemikaalialtistus voi aiheuttaa sairauksia, joille työntekijä ei voi mitään. Radikaalina ratkaisuna esitettiin työn kiertoa, jota harvoin toteutetaan.

Useat ovat kuitenkin löytäneet ratkaisun työssä jaksamiseen hyvistä harastuksista. Sarkiman vastapainoa bitumi- ja kivitöille on sukeltaminen ja kamppailulajeissa hikoilu. Lehtoa kiinnostaa geokätköilyssä jännitys ja liikunta. Tänä keväänä rakennusmies koki erityistä riemua tehdessään 400. geolöytönsä.

– Hyvä työilmapiiri vaikuttaa jaksamiseen. Rakennustyö on kuitenkin hyvin raskasta ja likaista, hymy ei ole herkässä, siksi vaatii erityistä taitoa pitää hyvää tunnelmaa yllä työmaalla. Sitä kannattaa kuitenkin tavoitella, Sarkima pohtii.

Tänä keväänä myös Tampereella järjestetään Rakennusliiton aktiivimalli-kurssi. Työpaikka- ja koulutusohjaaja **Laura Waldenin** mukaan niitä on tarkoitus laajentaa myös muille paikkakunnille tarpeen ja kysynnän mukaan.

– Palautteet ensimmäisestä kurssista olivat positiivisia ja kannustavia. On tärkeää, että työtön oppii tunnistaamaan oman osaamisensa ja vahvuutensa, sekä löytämään paremmin myös niin sanotut piilotyöpaikat, Walden sanoo. ■

taan. Joku kertoo olevansa hyvä kuuntelija, vaikka ei juuri osallistukaan keskusteluun.

– Kuuntelijoita tarvitaan aina, myös työtoverit. Kun ei ole aina puhumassa, tekee paremmin havaintoja ja saattaa keksiä ratkaisun työmaalla eteen tulevaan ongelmaan.

Kurssilaiset pitävät hyvinä piirteinä myös ystävällisyyttä, solidaarisuutta työtovereita kohtaan ja uskallusta puuttua epäkohtiin.

Ota selvää työnantajasta

Moni myöntää jännittävänsä työhaastatteluun menemistä. Vanhemmat konkarit ovat kuitenkin huomanneet, että haastattelutilanteet olivat muuttuneet jäykistä luontevammiksi ja helpommiksi.

Kouluttaja ehdottaa, että jännitystä voi helpottaa kertomalla siitä haastattelijalle. Se on luonnollista ja kertoo haasteltavasta hyvää, että tunnistaa tunteita.

Jokunen osallistuja on pettynyt työnantajaansa ja aikoo jatkossa katsoa tarkemmin, mistä työtä hakee.

– Työnantajana maksoi säännöllisesti joitain sataasia vähemmän palkkaa kuin olisi kuulunut. Jouduin jatkuvasti pyytämään niiden maksamista. Loppujen lopuksi katsoin parhaaksi irtisanoutua, muuan kirvesmies kertoo kokemuksistaan.

Entä miten varmistaa, että kaikki tarvittavat todistukset tulee otettua

Pellavakuidusta valmistetut eristeet ja eristenaugat hengittävät. Moni miettii nykypäivänä rakennusmateriaaleja uusiutuvuuden sekä terveen sisäilman kannalta.

Pellavaa seiniin, kattoon ja lattiaan

Vierailimme Isolinan tehtaalla Särkisalmella, ja selvitimme, miten tehdään eristeitä luonnonmateriaalista.

Eeva Vänskä

Isolina kehittää ja valmistaa lämmöneristeitä, joiden pääraaka-aine on pellava. Se on materiaali, joka sekä hengittää, sitoo kosteutta että luovuttaa sitä. Yritys on toiminut 20 vuotta samoissa, entisen meijerilaitoksen, tiloissa. Toimistopäällikkö ja asiakasvastaava **Irma Tynkkynen** kertoo, että eristemarkkinat ovat Suomessa ja lähialueilla.

– Kotimaan lisäksi tuotteitamme menee Norjaan, Ruotsiin, Baltian maihin, EU-alueelle sekä Venäjälle.

Itse pellava-raaka-aine tulee tehtaalle Keski-Euroopasta.

– Suomalainen ilmasto ei sovellu pellavan viljelyyn, vaikka on täällä jo-

tain kokeiluja tehty. Keski-Euroopassa on paremmat ilmasto-olosuhteet sekä perinteet viljelylle.

Pellavan käsittelyprosessi vaatii myös omat laitteistonsa, jotta se saadaan niin sanotusti kuituvaiheeseen.

Ekologista ja perinteistä

Tynkkynen sanoo, että vei jonkun aikaa saada pellavatuotteille tunnettuutta.

– Mutta ihmiset ovat koko ajan entistä enemmän tietoisia ekologisuudesta, mikä lisää kiinnostusta pellavaa kohtaan.

Uusiutuvan pellavan lisäksi eristetuotteissa käytetään sideaineena polyesteria, pumpulimaista ainetta, jota löytyy esimerkiksi monen tynnystä. Sideaineen tarkoitus on kiinnit-

tää pellavakuidut toisiinsa. Polyesterikuitu on valmistettu kierrätetyistä juomapulloista.

Palonestoaineena käytetään paloa hidastavaa soodaa.

– Siksi esimerkiksi tulisijojen ympärille piipun viereen pellavakuitu ei sovellu.

Pellavaeristeiden pääkäyttökohde on peruskorjaaminen, mutta se soveltuu myös uudisrakentamiseen, esimerkiksi puutaloihin. Nauhatuotteita käyttävät talotehtaat sekä hirsitalorakentajat.

– Pellava toimii parhaiten puurakenteiden kanssa, sillä puulla ja pellavalla on samat hengittävät ominaisuudet. Rakenteet, joissa on heikko oma eristyskyky, eivät toimi ilman lisäselvitysmittauksia kondensioriskin vuoksi.

Perinnerakentamisessa pellavaa on käytetty pitkään, ja peruskorjaamisen yhteydessä hirsiseinistä löytyneet eristeet ovat säilyneet hyvin.

– Pellavakuitu tasapainottaa kosteudenvaihteluita. Samoin vettä hylkivänä materiaali kelluu veden pinnalla. Pellavaeristettä ei saa kuitenkaan asentaa märkiin rakenteisiin, mutta eristeen voi tarvittaessa kuivattaa.

Uunia ja giljotiinia

Pellavakuitu saapuu tehtaalle valmiina paaleina, kuten polyesterikin. Palonestoaine on pellavassa valmiina.

Paalit viedään laitteelle, joka avaa kuidut. Työnjohtaja **Marko Pulkki** kuvaa ilmakarstausta, jolla rulla- ja levytuotteet valmistetaan:

– Materiaali kulkee pyörivillä piikki-

Raaka-ainetta valmiina prosessiin.

Tuotantoprosessin alussa kuidut "avataan". Ilmakarstaamisessa rakenteesta tulee kimmoista ja joustava.

Irma Tynkkynen kertoo, että puhtaus ja ekologisuus ovat pellavaeristeen valtteja. – Sen lisäksi pellavaeristeellä on hyvät ääneneristysominaisuudet, sillä kuiturakenne on onttu.

rummuilla varustettujen koneiden kautta. Pellavan sekaan sekoittuu polyesteri ja lopputuloksena on levy.

Sideaineen määrä lopullisessa tuotteessa on noin viisitoista prosenttia.

– Ilmakarstattu tuote menee matonmuodostajaan, minkä jälkeen matto viedään kaasulämmitteisen uunin läpi. Uunissa sideaine liimaantuu levyyn.

Uunin lämpökäsittelyn jälkeen eristematolla on sen lopullinen paksaus. Sen jälkeen materiaali vielä jäähdytetään uunin loppuosassa.

Pulkki kertoo, että pitkittäisleikkauksessa voidaan huomioida asiak-

kaan levestoiveet. Lopuksi tuote vielä leikataan poikki levyn pituudelta giljotiinileikkurissa.

– Pääasiassa tuotteet tulevat levy-muodossa, mutta osa myös rullana, kuten hirrenvälinauhat.

Hallissa työskentelee linjanhoitaja **Urpo Tuuliainen**. Hän on paiskinut hommia tehtaalla vuodesta 2007.

– Hoidan tuotantolinjan loppupäättäjä ja pakkaan valmiita tuotteita. Paras-ta työssä on monipuoliset tehtävät: linjanhoitamisen lisäksi saa tehdä myös muita tehtaan töitä.

Tuuliaisen mukaan haastavimpia ovat tuotantolinjan häiriötilanteet.

– Häiriöt pitää tietysti selvittää, mutta niitä pitää myös ennakoida parhaan mukaan, ettei häiriöitä pääse syntymään. Kokemuksesta on hyötyä, että tietää miten toimia.

Tehtaalla työskentelee yhteensä viisi vakituista työntekijää Irma Tynkkynen lisäksi. Marko Pulkki kuvaa, että kiireisin aika sijoittuu kesään, jolloin tehdas on toiminnassa keskeytyksettä, jotta taattaisiin toimitusten viiveettömyys.

– Toukokuusta lokakuulle on kaikista kiireisintä aikaa eristeiden osalta, talveksi aina vähän rauhoittuu. Talvi-kuukausina tuotanto painottuu varastotuotantoon sekä nauhatuotteisiin, joiden käyttö on ympärivuotisempaa.

Sisäilma-kysymys

Tynkkynen sanoo, että nykypäivän rakentaminen on liian tiivistä.

– Pellavakuitu on hengittävää, ja sopii hengittävään rakenteeseen, jossa ei

”Nykypäivän rakentaminen on liian tiivistä.”

ole käytetty muoveja ja höyrönsulkua. Pellavaeristeellä on myös hyvä lämmön- sekä ääneneristyskyky.

Moni huonon sisäilman kanssa kamppaileva arvostaa raaka-aineen puhtautta ja lisäaineettomuutta. Onko materiaalilla sitten mitään haittapuolia?

Tynkkynen nostaa esiin hinnan, joka tietysti vaikuttaa hankintapäätökseen.

– Sen vuoksi isoja volyymejä vaativat suuret työmaat käyttävät usein mieluummin jotain muuta ratkaisua,

mutta erityisesti omakotitaloasukkaat osaavat jo kysyä ja vaatia muitakin ominaisuuksia rakennusmateriaaleilta.

Toinen seikka, joka pitää ottaa huomioon, on leikkaaminen.

– Pellavakuitua ei voi leikata sahaterällä, sillä se repeilee, vaan tarvitaan joko hampaaton käsisaha, rälläkkä tai vannesaha. Leikattavuus on tietynlainen pellavaeristeen haaste, mutta oikeilla työvälineillä onnistuu.

Pellavaeristeen asentaminen on nopeaa, eikä esimerkiksi hengityssuojaimia tai käsineitä välttämättä tarvita. Rullamuodon ansiosta tasoon muodostuu vähemmän asennusaukkoja. Erityisesti vanhoissa kohteissa, joissa koolausvälit vaihtelevat, pellavaeristeen käyttö on kätevää sen joustavuuden ansiosta. ■

SELEKTA

RAKENNUSALA

LOGISTIIKKA

TEOLLISUUS

Meiltä myös ammattipätevyys- ja korttikoulutukset!

HAEMME TYÖNTEKIJÖITÄ!

WWW.SELEKTA.FI

-Helsinki -Vaasa -Lappeenranta
 -Seinäjoki -Turku -Rovaniemi
 -Kuopio -Jyväskylä -Oulu
 -Tampere

Soi: 020 33 4000

Yleniuksen piippuhylly

Tuomas Ylenius

Sebastian Aho kuuluu pienikokoisten taitopelaajien kastiin. NHL-koon kaukalossa fyysinen kamppailupeli korostuu. Kuva: Lehtikuva.

Kahden kaukalon (valta)peleä

Miesten jääkiekkoa pelataan kahtena eri versiona: eurooppalaisena ja pohjoisamerikkalaisena. Eroja versioiden väliltä löytyy pelityylissä, taktikoissa ja yleisesti näkemyksissä siitä, mitä lajin tulisi olla. Kenties suurin yksittäinen niihin vaikuttava tekijä on kaukalon koko.

Nytkin meneillään olevat jääkiekon MM-kisat järjestetään lähes poikkeuksetta aina Euroopassa, mikä tarkoittaa, että turnauksen pelit pelataan leveässä kaukalossa. Kansainvälinen jääkiekkoliitto IIHF kuitenkin päätti tänä keväänä, että vuoden 2022 olympialaisista alkaen kansainväliset arvoturnaukset pelataan kapeassa kaukalossa, jonka leveys on 26 metriä ja pituus 61. Suomessa ja muualla Euroopassa kaukalot ovat olleet valtaosin 2–4 metriä leveämpiä. Päätös enteilee todennäköisesti sitä, että myös kotimaisessa SM-liigassa siirrytään näihin NHL-koon kapeisiin kaukaloihin.

Viihdettä vai kohellusta?

Päätöksensä tueksi IIHF ei tarjonnut tutkimustietoa tai tilastoja, vaan ainoastaan abstraktin käsitteen viihteen lisäämisestä lajiin. Kattojärjestö tarkoittaa viihteellisyydellä pelin nopeaa virtaamista päästä päähän, kuten NHL:ssä nähdään. Itse kuulun niihin, jotka nauttivat NHL-otteluissa juuri vauhdista,

siitä että asioita tapahtuu pelissä nopeasti ja yllättävästi. Tila on pienessä kaukalossa vähissä, ja ratkaisut pitää tehdä vikkelästi.

Toisaalta kaukalomitan vaihtaminen myös yö jääkiekosta joitakin elementtejä pois. Valmentaja Raimo Summanen tyrmäsi Elmo-lehdessä ilmestyneessä kirjoituksessaan IIHF:n suunnitelmat täysin, sillä Summasen mukaan kapeassa kaukalossa hienot hyökkäyskuviot jäävät tilan puutteen vuoksi vähiin tasaviisikoin pelatessa, ja peli menee yhä enemmän koohtukseksi. Summanen on myös huolissaan pienikokoisten taitopelaajien roolista tulevaisuudessa, sillä pelaajien fyysisen koon merkitys on kasvamaan päin pohjoisamerikkalaisessa pelissä. On siis uhkana, että järki ja kontrolli vähenevät, ja laji yksinkertaistuu fyysisiksi jyräämispeliksi.

Täkäläiseltä kannalta kehityssuunta on sikäläkin huolestuttava, että Suomen maajoukkueiden pelilinen identiteetti on perustunut jo pitkään kiekko-kontrollilätkään, joka soveltuu paremmin isoihin

Urheilukalenteri

18.5.	Yleisurheilun Timanttiliiga Shanghaissa.
7.6.–7.7.	Jalkapallon naisten MM-kisat, Ranska.
8.6.	Suomi–Bosnia-Hertsegovina, jalkapallon EM-karsintaa Tampereella.
11.6.	Liechtenstein–Suomi, jalkapallon EM-karsintaa.
14.6.–16.6.	Jalkapallon Suomen Cupin finaali (tarkempi ajankohta selviää myöhemmin).
14.6.–7.7.	Copa América, jalkapallon Etelä-Amerikan mestaruusturnaus Brasiliassa.

kaukaloihin. Tämä on myös ollut klassisesti eurooppalaisen kiekkoilun painotussuunta, kun ajatellaan muun muassa Neuvostoliiton klassisen Punakoneen näyttävää syöttelypeleä. Pohjoisamerikkalaista peliä taas on Suomesta käsin kutsuttu usein irvailvasti “havumetsien kiekoksi”.

NHL määrää, IIHF häärää

Kolikon toinen puoli on kuitenkin se, että kaikista puutteistaan huolimatta NHL-kiekko voi tällä hetkellä hyvin. Tilanteita ja maaleja tulee, yleisö viihtyy, ja Summasen maalailuista huolimatta ainakin vielä taitopelaajat heiluttavat tahtipuikkoa. NHL on tehnyt aikojen kuluessa erinäisiä sääntömuutoksia, joita on peesailtu Euroopassa. Työsulkukauden 2004–2005 jälkeen uusi aikakausi katsottiin alkaneeksi, kun mailahäirintäpelaamiseen alettiin puuttua kovalla kädellä, ja täten taitopelaajat saivat enemmän tilaa.

IIHF:n päätös on selvä myönnytys NHL:n suuntaan, mutta se ei ole ihme, sillä taalaliiga on kansainvälistä liittoa voimallisempi tekijä lajimaailmassa. Tämä on näkynyt myös siinä, kuinka jotkin IIHF:n turnaukset ovat lässähtäneet NHL:n valvoessa tiukasti omia etujaan. Vuoden 2018 talviolympialaisiin NHL-pelaajat eivät lähteneet ollenkaan, joten tuolla turnauksella ei ollut samanlaista vetovoimaa kuin edellisillä olympiaturnauksilla. Yleensä juuri olympialaisissa mukana ovat olleet kaikki parhaat pelaajat, joten lajin todellinen maailmanherrsus on ratkaistu siellä, eikä jokakevääisissä, samanaikaisesti NHL-pudotuspelien kanssa pelattavissa MM-kisoissa.

Ehkäpä IIHF teki siis aivan oikean peliliikkeen kumartaessaan Pohjois-Amerikan suuntaan. Olisi lajin etu, mikäli kaikissa sarjoissa ja turnauksissa pelattaisiin yhteisesti määritellyssä kaukalokoossa. NHL ei tule taipumaan omista linjauksistaan, joten joustamisvastuu jää eurooppalaisille. Jokainen suomalainen kiekkoilijanalku haaveilee juuri NHL:ssä pelaamisesta, ja myös maajoukkuevalmentajat tahtovat nähdä mahdollisimman paljon sinivalikoista väriä maailman kovimmassa liigassa, sillä parhaita vastaan pelaaminen kehittää pelaajaa kaikista eniten. Kaukaloiden ja siten pelitavan sorvaaminen tällä puolen valtamerta NHL-yhteensopivaksi vähentäisi nuorten Pohjois-Amerikkaan siirtyvien pelaajien kulttuurishokkeja. Heidän ei tarvitsisi opetella koko lajia uudestaan alusta. ■

			2		
2	4		3	9	8
3	8			5	4
				9	8
					5
		3			1
	9	2	7		
		4	5	8	
			9	7	6
					7
					1
					3
			4		

		3			
1		6		4	3
8		7	4		9
	2			7	5
5	4			8	
5		8	2		1
6	1		7		2
				3	

	2				
1	9			3	7
				6	
		3			
8	7		9	2	4
					8
		2			
6	4				7
					3
					9

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Seuraava tessi jo työn alla

Maanrakentajat kokoustivat Rauhalahden lumisissa maisemissa Kuopiossa.

Jukka Nissinen

Konemiesten tapaamisen aikaan 4.–5. toukokuuta uuden hallituksen pohja ei ollut vielä tiedossa, mutta **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen työntekijälle tyyli linja oli hyvässä muistissa

– Edellinen hallituskausi oli aika- moista työmiehen kyykyttämistä. Ansiotasoon, työttömyyspäivärahaan ja muihin etuisuuksiin Sipilän hallitus puuttui erittäin rajusti, edustajapaik- kansa uusinut kansanedustaja **Matti Semi** (vas.) muistutti.

– Hallitus teki vuositasolla säästö- päätöksiä 300 miljoonan edestä. Sama- aan aikaan jaettiin verohelpotuksia yli miljardin euron edestä.

Rahat siirtyivät huono-osaisilta hyvä- tuloisille. Semin korjauslistalla on ensimmäisenä työttömien niin sanotun aktiivimallin purkaminen. Toise- na on suomalaisen infrastruktuurin korjausvelan poistaminen. Sipilän hal- lituksen linja oli tyyli, sillä esimerkiksi tänä kesänä maanteitä asfaltoidaan vähiten yli 50 vuoteen.

Semi luottaa **Antti Rinteen** (sd.) luotsaamaan hallitukseen. Harmaan talouden torjunnasta hävinneet mää- rärähat palaavat toivottavasti oikealle momentille.

– Veronumero on hyvä järjestelmä, mutta sen valvontaan tarvitaan voi- mavaroja.

Semi lupasi, että Vasemmistoliitto ei unohtaa sitä, että rakentajien työ- matkat on tehtävä henkilöautoilla. Joukkoliikenne ei pysty huolehtimaan koko maan työmatkaliikenteestä.

Koko EU:n kattava kuljettajatutkinto?

Rakennusliiton ja työnantajien Infra ry:n väliset maa- ja vesirakennusalan tes-työryhmät ovat jatkaneet työtään tessen solmimisen jälkeen. Mitään val- mista ei ole saatu aikaiseksi, mutta työ- ryhmät voivat helpottaa seuraavan tes- kierroksen neuvotteluja. Ensi vuoden maakokoukseen valmistaudutaan jo.

Maanrakennusalan koulutus on ny- kyisin ajettu lähes kokonaan alas. Kal- luston takia ammattikoulutus on kal- lista, mutta työmaalle siirretty ope- tusmalli ei myöskään toimi.

– Urakoitsija saa työmaan verisen kilpailun jälkeen. Sellaiselle työmaal-

Entinen maanrakentaja **Matti Semi** lupasi kertoa eduskunnassa rakentajien terveiset työelämän muutostarpeista.

le ei pääse harjoittelemaan, sillä ura- koitsija sanoo, että sieltä lähtee joko harjoittelija tai työkone, osasto 545:n sihteeri **Leo Surakka** huomautti.

Surakan mukaan pelkkä työssäop- pimine ei riitä, sillä ammattioppilai- tosten opettajien mukaan joka neljäs ammattikoululainen tarvitsee opiske- luun tukea esimerkiksi lukihäiriön tai muiden oppimisongelmien takia.

Sipilän hallitus heikensi toisen as- teen koulutusta vähentämällä koulu- tuksen määrärahoja. Myös työnantajat ovat huolissaan etenkin autonosturikuljettajien koulutustilanteesta. Tällä hetkellä autonosturikuljettajilta vaaditaan vähintään kalustonmukais- ta ammattitutkinnon osasuoritusta.

Työnantajat ovat kehittämässä EU- tasoista nosturinkuljettajan pätevyys- todistusta. Tes-toimitsija **Matti Korhosen** mukaan ideaa seurataan maan- rakennuspuolella myönteisessä hen- gessä. Koulutus voi parantaa työtur- vallisuutta.

– Ongelmana on kortin hinta: 8 000 euroa, jos kortinhakija aloittaa opin- not aivan alusta. Kuljettajalta vaadit- taisiin myös C-ajokorttia.

Koulutuksen kustannukset eivät ole opiskelijoiden ongelma, vaan kou- luttajan lisenssimaksuja. Mikäli kou- lutus saadaan käynnistettyä Suomes- sa sovitulla tavalla, Korhonen on val- mis hyväksymään sen ammattipäte- vyysetutkinnoksi.

Rakennusliiton johtava lakimies **Jyrki Ojanen** hahmotteli laajemmin ay-liikkeen toimintamahdollisuuksia.

– Tällä hetkellä työttömyysturva- järjestelmään kohdistuu muutospai-

Miro Nieminen oli ensimmäistä kertaa maanrakentajien valtakunnallisessa tapaamisessa.

neita. Talvella julkaistussa selvitys- henkilö **Mauri Kotamäen** raportissa esitetään 3 erilaista vaihtoehtoa työt- tömyysturvan muuttamiseksi.

Ensimmäinen vaihtoehto on perus- päivärahan muuttaminen ansiosidon- naiseksi. Toinen vaihtoehto on työttö- myyskassan pakkojäsenyys. Kolmas ehdotus on työttömyysturvan siirtä- minen Kelan hoidettavaksi.

Ojaseen mukaan järjestelmää halu- taan muuttaa monista syistä. Huolto- suhteen heikkeneminen, työelämän muutoksista johtuva työpaikkojen ka- toaminen ja uusien syntyminen sekä koulutuksen tarpeet nousevat pääl- limmäisiksi.

– Näitä ongelmia ratkomaan tarvit- taisiin parempaa kolmikantaa, mitä viime vuosina olemme nähneet.

Ojaseen mukaan luvassa ei ole mi- kään helppo prosessi.

Varapaikalta konemiestapaamiseen

Jyväskyläläinen liiton opiskelijajäsen **Miro Nieminen** osallistui ensimmäis- tä kertaa maanrakentajien tapahtu- maan. Rakennusliiton työskentely vai- kutti asialliselta toiminnalta.

– Viikonloppuna kuulin, miten lii- tossa kehitetään ja koetetaan parantaa asioita. Uutta asiaa tuli koko ajan.

Nuorten jäsenten aktivoinnissa on vielä Niemisen mukaan työnsarkaa. Yksi kanava voisi olla juuri ammatti- alatapaamiset. Jyväskylän Maansiirto, osasto 542 oli värännyt Kuopion reis- sulle mukaan 3 nuorta jäsentä. Niemi- nen pääsi matkaan peruutuspaikan ansiosta.

YIT infran työsuojeluvalluutettu Hannu Suursalmi mielestä tapaamisen paras antia ovat hyvät keskustelut.

– Muutama osaston jäsen ei pääs- syt lähtemään kelitilanteen takia kesä- renkailla liikkeelle. Minua pyydettiin matkaan mukaan tutustumaan tapah- tumaan.

Tilaisuus oli niin kiinnostava, että Nieminen nähdään myös seuraavassa maanrakentajien valtakunnallinen ta- paamisessa, joka järjestetään elokuus- sa Turussa.

Nieminen on parhaillaan työhar- joittelussa, mutta luvassa on myös pal- kallinen jatkopesti nosturiautokuskina Kurko-Koponen Oy:ssä. Työkavereil- taan Miro Nieminen oli kysellyt koke- musta erilaisista ammattiliitoista.

– Moni oli päättynyt Rakennusliiton jäseneksi.

YIT infran päätoiminen työsuoje- luvalluutettu, ylipanostaja **Hannu Suursalmi** piti Matti Semin esitystä hyvänä lisänä maanrakentajien tapaa- misessa. Kansanedustaja on Suursal- men vanha tuttu pitkän työuran var- relta.

– Tilaisuudessa käytiin kaiken kaik- kiaan hyvin vapautunutta keskustelua.

Ojaseen osuus toimi myös hyvin. Suursalmi piti Ojaseen filosofisemmas- ta lähestymistavasta ay-liikkeen toi- mintaan.

– Jyrkiltä tuli puhetta hyvänä flow- na. Esiintyjänä Ojanen on kuin luon- nonvoima, aika ei tullut pitkäksi.

Suursalmi on osallistunut aiemmin ammattialatapaamiseen 6–7 kertaa. Ainoa särö Kuopion tapaamisessa oli Suursalmen mielestä se, että paikalli- sia konemiehiä ei saapunut tilaisuus- teen paikalle lainkaan. ■

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa: Muistilista työttömyyspäivärahan hakemiseen

Kun jäät työttömäksi tai sinut lomautetaan, toimi näin:

Ilmoittaudu työttömäksi kokoaikatyönhakijaksi Työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto). Ilmoittautumisen voit tehdä osoitteessa www.te-palvelut.fi kohdassa ”Oma asiointi” omilla, henkilökohtaisilla pankkitunnuksillasi.

Hakemukset liitteineen lähetetään aina työttömyyskassaan. Nopeimmin hakemusten ja liitteiden lähettäminen hoituu kassan sähköisessä palvelussa, **eAsioinnissa**, jonne löydät kassan kotisivuilta <https://www.rakennuskassa.fi>.

Ensimmäisen ansiopäiväraha hakemuksen voit täyttää, kun olet ollut työttömänä tai lomautettuna vähintään kaksi kokonaista kalenteriviikkoa. Täytä hakemus sunnuntaihin saakka. Jatkossa hakujaksot ovat 4 kalenteriviikkoa tai (kalenteri)kuukausi.

Kun täytät hakemuksesi eAsioinnissa, järjestelmä pyytää sinua lähettämään kassalle hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavia liitteitä. Ensimmäiseen ha-

kemukseen tarvitaan aina vähintään seuraavat liitteet (kopiot riittävät):

- palkkatodistus vähintään 26 kalenteriviikon ajalta ennen työttömäksi tai lomautetuksi jäämistä (palkallinen työaika vähintään 18 tuntia / viikko). Todistukseen pitää eritellä lomarahaa, lomakorvaus, pidetyt ja pitämättömät vuosilomapäivät. **HUOM!** Viimeinen palkkalaskelma ei ole kassan tarvitsema palkkatodistus.
- lomautusilmoitus, jos olet lomautettu
- työsopimus, jos olet lomautettu, teet osa-aikatyötä tai määräaikainen työsuhteesi on päätynyt
- irtisanomisilmoitus, jos työsuhteesi on päätetty
- työtodistus, jos työsuhteesi on päätynyt

Lisäksi hakemuksen käsittelyssä voidaan tarvita

- verotuspäätös selvitysosineen viimeksi vahvistetusta verotuksesta, jos sinulla on sivutoimista yritystoimintaa (esim. maatalous, oma yritys-toiminta), vaikka siitä ei olisikaan tuloja

- päätös tai tieto sosiaalietuudesta, jos saat tai olet hakenut etuutta, esim. eläke, kotihoidontuki (myös puolisolle maksettava)

Jos teet työtä hakujaksen aikana, liitä aina hakemukseesi palkkalaskelmat tehdyistä töistä. Täytä hakemukset samoilta jaksoilta kuin miltä palkka maksetaan joko yhden tai kahden palkanmaksujaksen ajalta niin, että hakemusta on täytetty 4 viikon tai kuukauden verran.

Muutosverokortti

Työttömyyskassa saa jäsenten ennakonpidätystiedot sähköisesti verottajalta. Verottaja laskee ennakonpidätysprosentin kuitenkin palkkatulojen mukaan. Näissä tapauksissa kassa joutuu pidättämään päivärahasta ennakoverona vähintään 25 %. Voit kuitenkin hakea muutosverokortin **ETUUTTA varten** verottajan www.omavero.fi -palvelusta. Tieto ennakonpidätyksen muutoksesta tulee suoraan kassalle. ■

Byggbranschens arbetslöshetskassa informerar: Minneslista över hur du söker arbetslöshetsdagpenning

Gör så här när du blir arbetslös eller permitterad:

Anmäl dig som arbetslös arbetssökande av heltidsarbete på Arbets- och näringsbyrån (TE-byrån). Du kan göra anmälan på adressen www.te-tjanster.fi under punkten anmäl dig som arbetssökande, så kommer du till sidan Mina e-tjänster, där du loggar in med dina personliga bankkoder.

Ansökan med bilagor ska du alltid skicka till arbetslöshetskassan. Snabbast går det genom att skicka ansökningarna och bilagorna via kassans elektroniska tjänst, **eKommunikationen**, dit du kommer via kassans hemsida <https://www.rakennuskassa.fi> – välj sv(enska) som språk.

Du kan fylla i den första ansökan om inkomstdagpenning då du har varit arbetslös eller permitterad i minst två hela kalenderveckor. Fyll i ansökan till och med söndag. I fortsättningen söker du i perioder om 4 kalenderveckor eller en (kalender) månad.

När du fyller i din ansökan i eKommunikationen ber systemet dig skicka in de bilagor som behövs för

att kassan ska kunna behandla din ansökan. Till den första ansökan behövs alltid minst dessa bilagor (det duger med kopior):

- löneintyg för minst 26 kalenderveckor innan du blev arbetslös eller permitterad (arbetstid med lön minst 18 timmar/vecka). Intyget bör ha uppgifter om semesterpremie, semesterersättning, semesterdagar du tagit ut och semesterdagar du har kvar. **OBS!** Den sista löneuträkningen är inte det löneintyg som kassan behöver!
- permitteringsvarsel, om du är permitterad
- arbetsintyg om din anställning har upphört

Dessutom kan kassan för att behandla din ansökan behöva

- skattebeslutet med sin utredningsdel över den senaste fastställda beskattningen, om du har företagarverksamhet som bisyssla (t.ex. lantbruk, egen företagsverksamhet), även om du inte har inkomster från den

- beslut eller uppgift om social förmån, som du får eller om du har sökt en förmån, t.ex. pension, hemvårdsstöd (också om det betalas till makan/maken)

Om du arbetar under ansökningstiden, ska du alltid bifoga löneuträkningarna för de arbeten du utfört. Fyll i ansökan för samma perioder för vilka lönen betalas antingen för en eller två lönebetalningsperioder så att ansökan är ifylld för 4 veckor eller en månad.

Ändrat skattekort

Skattemyndigheten skickar elektronisk förskotts- och uppbördsuppgifterna till a-kassan. Skattemyndigheten räknar dock ut förskottsinnehållningsprocenten enligt löneinkomsterna. I dessa fall är kassan tvungen att dra av minst 25 % i förskottsskatt på dagpenningen. Du kan dock ansöka om ändrat skattekort för **FÖRMÅN** på tjänsten <https://www.vero.fi/sv/e-tjanster/minskatt/>. Uppgiften om ändrad förskottsinnehållning kommer direkt till kassan. ■

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraha hakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaikamme on toistaiseksi
ma-pe klo 9.00–15.00

Poikkeavat aukioloajat löytyvät Rakennuskassan kotisivuilta.

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraha hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi.

eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

Kulttuuri

Psykopaattien arvostamisesta

Ari Turunen: **Mulkerot. Patsaalle korotettujen suurmiesten elämäkertoja.** Into Kustannus 2019.

Inari Juntumaa

ARI TURUSEN edellinen kirja teki onnelliseksi. Siinä hän kuvasi, kuinka erilaisuuden sietäminen ja taiteen arvostaminen ovat saaneet lukuisat kaupungit vaurastumaan ja sivistymään. Sanoma oli selvä.

Mulkerot sai kyyniseksi ja onnettomaksi. Arvostan kyllä kirjan ideaa. Turunen valitsi mukaan 26 suurmiestä sillä ehdolla, että he ovat edelleen jossain arvostettuja ja ihailtuja. Tämä kriteeri karsi pois esimerkiksi **Adolf Hitlerin**, vaikka hänen johtamansa pahuus olisikin laajuuteensa ja johdonmukaisuutensa puolesta sopinut mukaan. Mukana olivat esimerkiksi keisari **Augustus**, paavi **Urbanus II**, **Tsingis-kaani**, **Ferdinand II**, **Vasco da Gama** ja kuningas **Leopold**.

Esittelyt avasivat henkilöhistoriaa ja toimintaa. Kuvat olivat tummia. Empatian puutetta, uskoa omaan ylivoimaisuuteen ja oman valloitusmission oikeutukseen, toisinajattelijoiden julmaa kohtelua, järjettömiä massamurhia kaupungista toiseen. Jos tekisin diagnooseja, mieleen tulisivat sanat narsisti ja psykopaatti.

Kysymys on selvä. Jos menestys nojaa pahuuteen, haluammeko arvostaa sitä. Mitä oikeastaan arvostamme ja miksi?

Kuka oikeastaan arvostaa ja miksi?

Tällaisten syvien kysymysten lisäksi kirja tarjoili kevyitä yksityiskohtia. En esimerkiksi tiennyt, että itsenäistä ammattinharjoittajaa kuvaavan sanan free lancer tausta on palkkasotureisa, ”vapaassa peitsiritarissa”.

– Ratsun omistavat palkkasotilaat liittoutuivat ryösteleviksi jengeiksi,

josta myöhemmin kehittyi hyödytön ja muiden kustannuksella elävä aatelisto, Turunen toteaa.

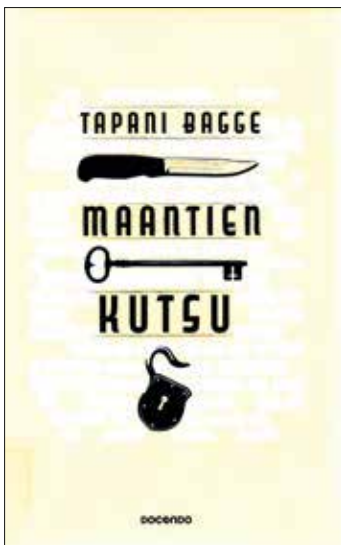
Historialliset kohteet, reitit ja muut toimijat tekevät osaltaan kirjan kiinnostavaksi kokonaisuudeksi. Mulkerot sijoittuvat aikaansa ja paikkaansa, mutta niiden yhdessä kokoama tarina on ikaikainen.

Lopuksi haluan erikseen mainostaa Turusen kirjavaa tuotantoa. Hän on julkaissut tällaisia pieniä historiikkeja muun muassa valheesta, humalasta, ylimielisyydestä, vastustamisesta, taikauksesta ja ulkokultaisesta käytöksestä. Suosittelen! ■

KIITÄMME: Turusen ajoittaisin purevia omia kommentteja

MOITIMME: Julmuuksia kuvattiin laveasti, mutta kannesta puuttui K18-varoitus

Entisaikojen ”tavarantasaaja” muistelee

Tapani Bagge. **Maantien kutsu: Gabriel Sutkin muistelmat.** Docendo 2019

Karri Hovi

VIIME *Rakentajassa* olleelle nykyajan rikosmiehen, **J. K Tammissen**, muisteluiden arvostelulle onkin sopivaa jatkoa tämä **Tapani Baggen** kirja, joka kertoo nälkävuosien suurvaras **Gabriel Sutkin vähemmän onnellisen elon** tarinan.

Gabriel ”Kaappo” Sutki oli historiallinen henkilö, joka vaikutti 1860-lukujen suurten nälkävuosien aikoihin pitkin ja poikin Suomea. Jo syntymähetkellä tulevan rosmon kypälään lyötiin kyllä niin huonot kortit, että onnen ja menestyksen perään oli turha haikailla.

Pienestä pitäen konnuutta harjoitettuaan ja erilaisia rangaistuksia kärsittyään Gabriel vaihtoi maisemia jättäen Pohjanmaan kotikonnut taakseen. Aluksi antisankarimme syöllisty lähinnä nykyajan mittapuun mukaan pikkurikoksiin, mutta raippaa ja linnaa niistäkin vaan kertyi. Ennen maailmassa taisivat nuo rangaistusasteikot olla hieman ankarampia ja...

Nälkä kuitenkin kasvoi syödessä ja kohtapuoliin Kaappo olikin varkauksien ja petosten erikoismies. Maine kasvoi ja kun kiinni jäämisen hetki taas kerran koitti, oli edessä lohduton reissu Siperiaan.

Täällä mies sai vihdoinkin viettää myös tasapainoista ja rehellistä elämää suutarin virassa. Mutta kuten me kaikki kuitenkin tiedämme, onni ei ole ikuista ja tässä tarinassa se kävi jälleen toteen.

Maantien kutsu on ovelalla hirte-hishuumorilla maustettu minämuodossa kerrottu historiallisiin tosiasioihin perustuva elämäkerta. Juoni ei missään vaiheessa äidy tylsäksi, mutta tarina on paikoitellen alakuloinen ja turhan synkkäkin. En voi suositella varsinaiseksi rentoutumisromaaniksi, mutta kyllä kirja kuuluu siihen osastoon, jota historian ystävien kannattaa ainakin pitää silmällä.

G. Sutki kirjoitti myös todellisessa elämässä itse muistelmansa, mutta ikävä kyllä kirjoitukset eivät ole säästyneet meidän päiviimme. ■

KIITÄMME: Taidolla kirjoitettu ajan-kuvaus Suomen nälkävuosilta. Ymmärtäväistä suhtautumista elämän laitapuolelle joutuneita kohtaan.

MOITIMME: Tässä kirjassa ei aurinko paljon paista. Synkkyyttä ja toivottomuutta turhan paljon. Kirja olisi kaivannut loppuun faktalaatikon.

Poliisi pamputtaa: Järjestys romahtaa 1917

TAMPEREEN Poliisimuseossa on meillä näyttely *Järjestys romahtaa 1917 – Kun viha muuttui hyveeksi ja kosto ansioksi*, joka kuljettaa museovieraan läpi itsenäisen Suomen sekasortoisien syntyvuoden. Mitä tapahtuu, kun vastakkainasettelu jakaa maan, eivätkä kansalaiset enää luota järjestysvaltaan?

Näyttelyssä museovieras pääsee kokemaan muun muassa Turun milii-silakon kiihkeitä tunnelmia joulukuulta 1917 ja kurkistamaan salakuljettajan rekeen. Salakuljettajat veivät elintarvikkeita myyntiin Pietariin, vaikka kansa kärsi ankarasta säännöstelystä ja ruokapulasta.

Näyttelyssä on esillä myös harvinaisia poliisin virkapukuja, kuten venäläistämistoimien aikaan sortoa symboloinut niin sanottu Bobrikovin puku ja Porvooseen syksyllä 1917 salaa perustetun Saksaniemen poliisikoulun asetakki. Nähtävillä ovat myös alkuperäiset **Jorma Gallen-Kallelan** luonnokset itsenäisen Suomen poliisin virkapuvusta. ■

Tapahtumat

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

TAPAHTUMAT

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Kesätapaaminen ti 11.6. klo 10, Hirvasmäentie 113, Vehniä. Vietämme (aurinkoisen)päivän saunoen, kilpaillen, makkaraa paistaen (on vähän muutakin purtavaa) sekä kahvia nauttien. Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset viimeistään to 6.6., Kaarlo Valkonen p. 050 542 7290. Tervetuloa nauttimaan yhdessäolosta!

Os. 005, Helsingin sementtimiehet

Risteily 7.–9.6. Tukholmaan. Lähtö Helsingistä. Matka vain osaston jäsenille. Matkan hinta 75 €/hlö, sisältää: majoituksen neljän hengen hytissä, illalliset ja aamiaiset. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 24.5., Hannu p. 040 734 0335. Maksu myös viimeistään pe 24.5. osaston tilille FI36 5541 2820 0015 93. Paikkoja rajoitetusti!
 Hallitus

Os. 010, Tampere

Veteraanien retki to 13.6. Mäntän museoihin. Puolisot mukaan. Myös muiden osastojen veteraanit puolisoineen ovat tervetulleita. Matkalla kerätään kaikilta osallistujilta pääsymaksut museoihin. Osasto 10:n taloudenhoitaja laskuttaa erikseen muiden osastojen veteraanien matkakustannukset retken jälkeen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään to 23.5., veteraanien pj. Annikki Ruissalo p. 050 323 3925.

Os. 016, Turku

Tutustumismatka 25.–28.7. Viron Tarttoon. Matkan hinta jäsen/avec 170 €/hlö, mikä sisältää: bussin ja kuljettajan mukana koko matkan ajan, kolmen yön majoituksen jaetussa kahden hengen huoneessa, aamiaiset, sekä yhden yhteisen aterian. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 31.5., Risto Rannikko p. 050 326 4670, risto.rannikko@pp.inet.fi. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 022, Kerava

Matka 6.–8.9. Pietariin Princess Anastacia-laivalla. Bussikuljetukset Kerava–satama–Kerava. Matkalle tarvitaan passi, joka on voimassa kuusi kuukautta matkan jälkeen! Omavastuu 50 €/hlö, mikä sisältää: kaksi buffet-illallista ja kaksi aamiaista. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään su 2.6., Jarmo Nieminen p. 050 375 8902. Maksut osaston tilille viimeistään su 15.6. FI88 8000 1801 2249 66.
 Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Aluejärjestö järjestää herrasmieskisat la 8.6. klo 14, Kivistön kenttä, Tuominkatu 8, Seinäjoki. Kisaan voi osallistua alueen osastoista kolmen (3) hengen joukkueita. Joukkueet voivat olla perhe-, mies-, nais- tai veteraanijoukkueita. Mahdollisuus illanviettoon ja saunomiseen klo 17 SDP:n tiloissa, Keskuskatu 17, Seinäjoki.
 Hallitus

Os. 043, Pori

Osaston kesäviikko (Särkinokka 40, Pomarkku) avaa ovensa ma 17.6. Käytettävissä viisi neljän hengen

mökkii, joihin uusittu varusteita sekä rantasauna järvenrannalla. Päärakennuksessa tilaa sateen sattuessa (sähköhella ym.). Paikalta löytyy myös soutuveneitä, SUP-lautoja sekä muuta lapsille mukavaa touhuttavaa. Mökkiön varauksia ottaa vastaan osaston talonmies p. 040 087 4611.

Kesäkokous pe 7.6. klo 18, osaston kesäviikko, Särkinokka 40, Pomarkku. Yhteiskuljetus klo 17.30 aluejärjestön edestä. Käsitellään esille tulvat asiat. Mahdollisuus saunomiseen ja uimiseen. Tarjolla pientä iltapalaa. Ilmoittautumiset viimeistään ma 20.5., pj. Timo Fagerdahl p. 040 411 8305 tai siht. Jyrki Käpä p. 040 535 3713.
 Hallitus

Os. 056, Salo

Kuntosalikortti. Osasto tukee jatkossa jäsenten työkyvyn ylläpitoa ja hyvinvointia maksamalla 20 % kuntosalin ja ryhmäliikunnan 10 kerran kortista Salon Gym & Fitness Center Oy:ssa, Turuntie 2, Salo. Edun saat näyttämällä jäsenkorttiasi. Etu voimassa vuoden 2019 loppuun.
 Hallitus

Os. 059, Oulu

Tivolipäivä la 8.6. Oulun Hietasaaressa. Omavastuu 6 €/hlö, joka maksetaan tivolin kassalle. Rannekkeita saa ostaa jäsenhintaan klo 11–13. Jäsenkortti mukaan, se tarkistetaan. Yhteyshenkilö Pauli Saarijärvi p. 040 563 6111. Jäsenet perheineen tervetua!
 Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Rantaonginta ke 12.6. klo 17–19 Kaihulla. Kokoontuminen klo 16.30 kodalla. Tarjolla pientä evästä ja noki-pannukahvit.
Kesäteatteri pe 28.6. klo 18 Naisvuorella. Esityksenä Elämä janottaa. Lipun hinta jäsenille ja puolisoille 10 €/hlö. Lippuja varattu 50 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään pe 31.5., Pekka p. 050 526 6589.
 Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Hämeenlinnan kesäteatteri. Osasto tarjoaa liput kahteen näytökseen: Selästä elämä on – Juha Vainion tarina. Näytökset ovat la 20.7. ja la 27.7. Kumpaakin näytökseen on 25 lippua, sisältää kahvin ja leivoksen. Näytökset alkavat klo 14. Lippuja saa taloudenhoitaja Timo Nikkaselta p. 040 507 5568.

Wanaja Festival 5.–6.7. Hämeenlinnan Linnanpuistossa. Osasto korvaa

jäsenilleen lipun hinnasta 15 €/kpl, enintään kaksi lippua. Korvausta maksetaan 50 lipusta! Korvaukset haetaan lippujen oston jälkeen lähettämällä yhteystiedot (nimi, puhelinnumero, jäsennumero) kuva lipusta/kuitista ja jäsenkortista s-postiin: rakennusliitto.osasto100@gmail.com. Ilman näitä tietoja lippuja ei korvata.
 Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 21.5. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Veteraanijaosto Pikiukkojen kesäretki ke 12.6. Linja-auto (Ahvala) lähtee klo 8.30 Tikkurilan aseman vieressä olevan Original Sokos hotellin Vantaan edestä ja klo 8.50 Tuusulan uimahallilta. Kohteena Ruotsinkylän maatalous- ja traktorimuseo sekä Strömforsin ruukki, jossa nautitaan lounas. Käymme myös tutustumassa Loviisan kaupunkiin. Retken omavastuu 25 €/hlö, mikä kerätään bussissa. Ilmoittautumiset viimeistään la 25.5., Simo Hyökki p. 040 846 1092.

Os. 160, Kerimäki

Risteily la 13.7. Tallinnaan. Ilmoittautumiset viimeistään ma 17.6., Kari Tiainen p. 050 586 6264. Kaikki halukkaat mukaan!
 Hallitus

Os. 204, Laukaa

Kesäreissu la 8.6. Pirkanmaan erämessuille. Osasto tarjoaa kyydin messuille ja takaisin. Lähtö klo 7.30 Laukaan matkahuollon pihalta. Vecin saa ottaa mukaan! Ilmoittautumiset viimeistään pe 31.5., siht. Matti Viinikainen masa_90v@hotmail.com. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät

Talvikauden lopettajaiset ke 29.5. klo 17, Kanavanranta 28, Kuopio. Uuden Saaristokadun varrella. Kahvitarjoilu. Lämmitämme myös saunan. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Kuukausikokous ti 21.5. klo 17, ravintola Dolce Amore (entinen Linnan

kioski), Tampereentie 16, linnan iso parkkipaikka, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurarien kesäpäivät 6.–7.7., kylpylähotelli Summassaari, Saarijärvi. Matkajointus ja kuljetus järjestetty. Ilmoita jos tarvitset kyydin. Ilmoittautumiset viimeistään pe 14.6., Aki Vehkalampi p. 040 734 6577, aki.vehkalampi@gmail.com.
Hallitus

ONNEA

70 vuotta

Uusi-Jaakkola Kauko Matias 17.5., Lehtimäki.
Os. 064, Alavus

60 vuotta

Vilenius Kaino Kauko O 3.5., Lahti.
Os. 177, Lahti

KUOLLEITA

Holappa Arvi Antero

Osastomme pitkäaikainen jäsen Arvi Antero Holappa kuoli 21.4.2019. Hän oli syntynyt 13.9.1935 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1966. Muistoa kunnioittaen
Os. 059, Oulu

Hotti Reino Juhani

Osastomme pitkäaikainen jäsen Reino Juhani Hotti kuoli 15.4.2019. Hän oli syntynyt 7.5.1952 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.7.1975. Muistoa kunnioittaen
Os. 197, Pieksämäki

Isomäki Viljo Valtteri

Osastomme pitkäaikainen jäsen Viljo Valtteri Isomäki kuoli 5.3.2019. Hän oli syntynyt 23.6.1930 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1963. Muistoa kunnioittaen
Os. 076, Pietarsaari

Poikelin Seppo Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Seppo Olavi Poikelin kuoli 8.4.2019. Hän oli syntynyt 18.12.1946 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 8.3.1982. Muistoa kunnioittaen
Os. 288, Nyrmijärvi

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSA OLEVAT SAARTOPÄÄTÖKSET 1.3.2019

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti Oü
- Bluescreen Oü
- Budtek Sp. o.o.
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- CNS Services Oy
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Erante Project Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauk ja Målning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirit Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü

- Hansa Meistrimehed Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Katana serviss
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kobolt 9 Oy
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Megabuilding Oy
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MTA Rakennus Oy
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Nordic Manager Oü
- NRT Rakennus Ryhmä Oü
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Primekss SIA
- Primekss Suomi Oy
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Reval Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü
- Slovax r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalauk Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Winslan Oü

ALUETOIMISTOT TIEDOTTAVAT

Itäisen toiminta-alueen Mikkelin toimisto lopettaa toimintansa 31.5.2019.

Tapahtumat

TAPAHTUMIA

PERHERETKI HOSSAAN!

Kainuun alue

Aika: la 8.6.
Paikka: Hossan kansallispuiston luontokeskus, Jatkonsalmentie 6, Suomussalmi
Ohjelma: klo 10 Kokoontuminen Hossan luontokeskuksessa. Kalastusluvut varattu vuorokaudeksi. Laavulla tarjolla: makkaraa, mehua ja kahvia.
 klo 15 Ruokailu luontokeskuksessa.
 Aluejärjestö maksaa kalastusluvut, makkarat sekä ruokailun. Kydyt omalla kustannuksella.

Ilmoittautumiset viimeistään ke 29.5. p. 040 717 1346.

Tervetuloa!

ITÄ-SUOMEN RAKENTAJAVETERAANIEKKA TAPAAMINEN

Aika: to 6.6. klo 10–16, tulokahvit klo 9 alkaen
Paikka: Vesileppis, Vokkolantie 1, Leppävirta
Ohjelma: Kuorsaako sänkykaverisi ja on väsynyt päivällä? Luento uniapneasta, Reijo Salli. Ruokailu, joukkuekisoja, petanque, olympialaiset, tikkakisat, arpajaiset, palkintojen jako ja lähtökahvit. Musiikista vastaa Aurinkoiset.
Hinta: 9 €/hlö, joka sisältää: tulokahvit ja suolaisen, ruokailun, lähtökahvit ja pullan sekä ohjelman.
 Aluejärjestö ei järjestä kuljetusta. Kyytiasioissa ole yhteydessä omaan ammattiosastoosi.

Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset ajalla 27.–31.5.,
 Matti Leinonen p. 050 5373 695.
 Yhteislistailmoittautumiset: matti.leinonen@rakennusliitto.fi.

Rakennusliiton Itä-Suomen aluejärjestö

LOMIA

POHJOIS-POHJANMAAN RAKENTAJIEN LOMASÄÄTIÖN VUODEN 2020 LOMAT VUOKATTI CHALETS 2 JA RUKA SKI CHALETS 1

Lomahuoneistot ovat haettavissa Oulun aluejärjestön osastojen jäsenille.

Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia 200 € suuruisella omavastuulla/loma. Huoneistot on mitoitettu 4–6 hengelle. Lomien kesto on 4 vrk (ma–pe) ja 3 vrk ja (pe–ma).
Lomahuoneistojen osoitteet: Opistontie 4, 88610 Vuokatti ja Rukatunturintie 12, 93825 Rukatunturi.

Varauksia otetaan vastaan to 23.5. klo 9–12 ja 13–16,
 Kirsti Haapasalo p. 044 242 6146. Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Lomaa voivat hakea ne, jotka eivät ole aiemmin varanneet huoneistoa vuoden 2019 varausaikana. Mikäli olet varannut lomasi vuodelle 2019 varausajan ulkopuolella, voit tehdä varauksen vuodelle 2020. Mahdollisen peruutuksen sattuessa laskutamme varausmaksun 35 €.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoihin on kielletty!

Lisätietoja: <http://www.vuokatti.fi>, <http://www.vuokattisport.fi> ja <http://rukaskichalets.fi>

LOMIA

LIITON VETERAANILOMAT 2019

Rakennusliitto järjestää vuoden 2019 aikana kolme (3) viikon mittaista veteraanien lomaviikkoa 50-hengen suuruiselle ryhmälle. Lomat järjestetään Härmän Kylpylässä ja Kylpylähotelli Päiväkummussa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäseninä olleille eläkkeellä oleville jäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Lomat sisältävät täysihoidon. Lomaa voit hakea soittamalla lomavastaavalle tai lähettämällä hänelle vapaamuotoisen hakemuksen joko postitse tai sähköpostilla.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Hakemus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
 PL 307
 00531 Helsinki
 p. 020 774 3012
carita.vuoremaa@rakennusliitto.fi

Härmän Kylpylä, Kauhava 2.–8.9.2019

Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 345 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse.

Hakuaika päättyy 19.7.2019.

HYVINVOINTILOMAT RY:N TYÖTTÖMIEN LOMAT 2019

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettävät kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohteita lähetetään noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkauksvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoidtoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti–la. Omavastuu 50 €/5vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Työttömien loma 30.9.–5.10.2019

Hakuaika 1.4.–30.6.2019

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/36432>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakulomakkeen www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jäät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaajäsenyyteen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

Rakennusliitto ry

Siltasaarencatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
 Vaihe: 020 774 003
 sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
 www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
 pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
 PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työnantajatilitykset 020 774 3344
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
 Palveluaika ma–pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
 Palveluaika ma–to 9.00–16.00
 pe 9.00–15.30

Poikkeavat aukioaloajat löytyvät Rakennusliiton kotisivuilta.

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna: avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna: ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
 Siltasaarencatu 4
 00530 Helsinki

Lahten toimisto
 Hämeenkatu 32
 15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
 Kirkkokatu 1
 70100 Kuopio

Joensuun toimisto
 Torikatu 30
 80100 Joensuu

Mikkelin toimisto
 Vuorikatu 11 A 6
 50100 Mikkeli
Toimisto lopettaa toimintansa 31.5.2019.

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
 40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO
 Kouvolankatu 18
 45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
 Kihlmaninraitti 1 D
 33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
 Birger Jaarlin katu 18 B
 13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
 Liisankatu 18
 28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO
 Uudenmaancatu 6 a
 20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
 Pohjolankatu 28 A
 87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto
 Keskuspuistokatu 50
 94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
 Maakuntakatu 15
 96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO
 Rautatienkatu 40
 90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO
 Pitkäkatu 43
 65100 Vaasa

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnet Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20
 ____/____ 20 - ____/____ 20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÅENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Rakentajan eväät

Raksalle ruokaa

Työmaaruokalapalveluiden tarjoamisen ensimmäisenä Suomessa vuonna 1996 aloittanut Raksa Catering Oy muonittaa tänä päivänä ympäri maata ja on nähnyt rakennusalan murroksen. Entä rakennusmiesten ruokattottumukset, ovatko nekin muuttumassa?

Liha ja peruna pitävät rakennusmiehen tiellä

Vaikka on jo toukokuu, Helsingin Jätkäsaarella puhaltaa hyinen tuuli. Raitiovaunujen kääntöpaikan vieressä nököttää vaaleansininen puurakennus, Raksa Cateringin työmaaruokala. Ovi käy tiuhaan, kun nälkäistä väkeä lappaa sisään. Yrityksen perustaja ja toimitusjohtaja **Kimmo Lagström** sanoo, etteivät työmiesten ruokailutavat ole juuri muuttuneet vuosien saatossa.

– Ikisuosikit pitävät yhä pintansa: wienerleike perunamuusilla, uunimakkara muusilla, oopperapihvi, sipulipihvi ja muut jauhelihapihvin variaatiot. Muusin suosio johtuu siitä, että meillä se tehdään alusta loppuun itse, vanhanajan reseptillä.

Raksan ruokaloissa kokeillaan välillä kasvisruokiakin. Ruoka laitetaan linjastolle ja katsotaan parikolme kertaa, jääkö se käsiin.

– Noina päivinä kuulemme paljon ”älä laita mulle rehuja”. Tottumukset muuttuvat hitaasti, ja vaikka olemme terveysbuumin myötä hakeneet hiukan

uutta kulmaa tähän ruokailuun, meidän tulee tarjota asiakkaillemme ruokaa, jota he haluavat ja josta he ovat valmiita maksamaan. Pikaruokapuolellammekin makkaraperunat ja lihikset ovat edelleen kova sana.

Tarjolla on toki myös kevyempiä lounasvaihtoehtoja, kuten salaattia ja keittoa.

– Projektijohtajat ja työmaasihteerit tiedustelevat usein, onhan kevyempää saatavilla. Ja aina on! Mutta kun lounaan jälkeen kysäisen keittiöstä, saan kuulla harvan valinnee sen. Lämmin ruoka on täällä kovassa huudossa, Lagström toteaa.

Oikein mitoitettuja siistejä annoksia

Raksa Catering pyörittää kerrallaan 5–17 työmaaruokalaa. Kokeneena toimijana se tietää, että ruoka kannattaa annostella lautasille.

– Meidän ruokaloissa asiakas saa aina valmiin annoslautasen. Lähdemme siitä, että ruoka on siististi esillä ja ruokailutila miellyttävä. Jotkut tälle alal-

le tulevat laittavat buffet-pöydän pystyyn, koska se on ratkaisuna helppo. Mutta jos parisataa nälkäistä rakennusmiestä pamahtaa yhtä aikaa buffaan, on pöytä hetkessä kuin pommin jäljiltä.

Raksan ruokaloissa saa ruokaa otettaessa pyytää lisää, joten kenenkään ei tarvitse poistua nälkäisenä. Lagströmin mukaan suomalaisista raaka-aineista tehty maukas kotiruoka tekee kauppansa joka puolella.

– Haminassa ja Lappeenrannassa tykätään ihan samoista ruoista kuin täällä pääkaupunkiseudulla. Suomalainen kotiruoka maistuu myös Baltian maista ja Itä-Euroopasta tulleille rakennusmiehille. Ikä sen sijaan vaikuttaa. Keski-ikäiset ja varttuneemmat rakennusmiehet popsivat kotiruokaa, kun taas osa nuoremmista painaa töitä hampurilaisten, kebabien ja energijuomien voimalla.

Ruokalistat myös elävät sesonkien mukaan. Lagströmin mukaan ”harva jaksaa kesällä vetää makkaraa töissä”, koska sitä grillataan kotona niin paljon.

Tuntuvia aika- ja kustannussäästöjä

Raksa Catering solmii rakennuttajan kanssa työmaakohtaisen sopimuksen ruokapalveluista. Silti toisinaan eteen tulee tilanteita, joissa ruokala-asia on ”päässyt unohtumaan” rakennuttajalta.

– Tarvittaessa saamme työmaan ruokahuollon käynnistettyä hyvin nopeasti. Ja keittiöidemme valmistuskapasiteetti takaa, että suurillekin työmaille voidaan toimittaa fiksusti mitoitettu keittiöratkaisu, Lagström kertoo ja jatkaa:

– Isoimpiin toimipisteisiimme mahtuu päivän aikana jopa 700 ruokailijaa. Pystymme tarvittaessa järjestämään ruokailutilat vaikka 1 500:lle, mutta määrää tärkeämpää on se, mitä keittiöstä saadaan ulos: laadukkaista raaka-aineista tehtyä rehtiä ja maukasta ruokaa.

Toimivasta työmaaruokalasta on hyötyä niin työmiehille kuin rakennuttajalle.

– Kun ruokailu on järjestetty työmaalle tai sen viereen kuten täällä Jätkäsaarella, työmiehet ehtivät nauttia rauhassa ruokataustaan, ja rakennuttaja saa kustannussäästöjä, kun lounaalle siirtymisiin ei tuhraannu työaikaa. Oman haasteensa tähän tuo tiukka kaavoitus etenkin kaupungeissa. Jos rakennettava rakennus vie tontin pinta-alan, on työmaalle haastavaa mahduttaa ruokalaa. Ahtaita työmaa-alueita varten tarjoamme rakennuttajille kompakteja, pienempiä valmistus- ja jakelukeittiöratkaisuja. ■

"Näin on aina ennenkin tehty..."

"...JA NÄIN tehdään myös jatkossa". Ah, tuo kuluneempaakin kuluneempi fraasi, joka helii korviani kuin tuhat riivinrautaa. Tuosta lausahduksesta on ilmeisesti tullut itseisarvo, eikä se käyttäjiensä mielestä kaipaa sen kummempia perusteluita. Minäkin pidän perinteistä, rutiineista ja rikkoutumattomasta harmoniasta, jossa valtaosa elää tyytyväisinä, mutta rajansa kaikella. Joskus on vain asuttava oman mukavuusalueensa ulkopuolelle ja pohdittava, että voivatko ne traditioiksi muodostuneet toimintatavat ollakin haitallisia, jopa myrkyllisiä.

Törmäsin tänä keväänä seinään, kun rikon vaikean kulttuurin. Nousimme kollegani kanssa puolustamaan ammattisiskoamme, joka oli joutunut töissä seksuaalisen ahdistelun uhriksi. Kohtasin hiljaisen hyväksynnän kulttuurin, jossa #metoo oli todellisuutta vain juhlapuheissa, joissa kiillottaa omaa sädekehää. Kaikesta tasa-arvopuheesta huolimatta ymmärsin eläväni edelleen sellaisessa miesten maailmassa, jossa toimintakulttuuri on muodostunut vähätelystä ja kiusaamisen kulttuuriksi. Siitä ei ehkä voi osoittaa syyttävällä sormella ketään yksittäistä ihmistä, vaan ryhmäpaine on vaien-

tanut jäsenensä yksi toisensa jälkeen. Jotkut tietysti pitävät #metootakin aivan hömppänä ja puhutaanpa jopa, että nykyään mies ei saisi sanoa mitään, saati sitten katsoa naista. Kokemukseni mukaan tämä on aika kaukana todellisuudesta.

Se ei jäänyt minulta kuitenkaan huomaamatta, että pöydälle nostamamme kissa ei kaikkia miellyttänyt, joskin se poiki myös jotain hyvääkin. Ehkäpä jätimme ihmisiä vähän hämmentyneiksi ja vihaisiksi. Olihan asian esille nostaminen myös epäluottamuslause heidän aiempaa toimintaansa, heidän kulttuuriansa kohtaan. Taisin kuulla jonkun sanovan, että "meiltä loppuu kohta tekijät kesken, jos jokaisesta pikku rikkeestä aletaan tiptuttamaan porukkaa pois". Tähän voisi vastata kysymällä, että kuinka monta tekijää me lähtökohtaisesti saatamme sulkea toimintamme ulkopuolelle, kun menettelytavat ovat mitä on? Olisi oikeasti hyvä kaivautua sieltä poteroista ulos miettimään, että mikä uppoavan laivan saa uppoamaan vielä nopeammin, ja mikä taas voisi pitää sen pinnalla ja palauttaa elinvoimaiseksi.

Kuinka murtaa muureja elämässä, työssä, harrastuksissa, ay-toiminnassa? STTK:n

puheenjohtaja **Antti Palola** antoi hiljattain Helsingin Sanomille haastattelun, jossa hän esittää ay-liikkeen kaipaavan enemmän nuoria päättäjiä ja rohkeampia avauksia, jotta esimerkiksi silpputyöläisten tarpeet tavoitettaisiin paremmin. Olen samaa mieltä, ja viimeisen parin vuoden aikana on viimeistään hinkattu unihiekat silmistä ja yritetty käydä tositoimiin, mutta lasikattoja tuntuu riittävän. Toimintakulttuuri ei muutu eikä kehity, ellei sille anneta mahdollisuutta siihen. Tässä ei ole kyse vastakkainasettelusta tai vallankaappauksesta, vaan aidosta halusta saada osallistua ja tulla osalliseksi sen kulttuurin muokkaamiseen. Perinteitä ei pidä unohtaa, mutta niistä on kyettävä tunnistamaan meille vahingolliset osat ja antamaan niille niskalaukaus. Kuten muillakin elämänalueilla, myös ammattiliittotoiminnassa tulisi puhalttaa yhteen hiileen ja keksiä tapoja tehdä yhteistyötä yli niiden näkymättömien muurien, joihin sisältyy sukupuolten, sukupolvien, kulttuurien ja kielten väliset erot.

Eli sitä tikulla silmään, joka vanhoja liiksi muistelee. ■

Mette Nissinen
Rovaniemi

Rakentajan arki

Monta tekijää, yhteinen päämäärä

Rakentajat eivät enää mahdu yhteen ja samaan muottiin. Kuten rakennuksetkin, koostuu työmaan porukka erilaisista osista, jotka sopivat hyvin yhteen. Jokaisen panosta tarvitaan, jotta työ saadaan valmiiksi.

Miten erilaiset tekijät solahtavat paikalleen työmaallasi?

Kuinka saumattomasti yhteistyö pelaa mestalla? Näytä se meille ja työkavereillesi valokuvien avulla. Lähetä kuvasi Google Drive -kuvauspalvelun kautta ja osallistu Rakennusliiton valokuvakilpailuun.

PALKINNOT:

Voittaja ja kaksi muuta palkitaan Verkkokauppa.com lahjakorteilla.

1. palkinto 500 euron lahjakortti
2. palkinto 300 euron lahjakortti
3. palkinto 100 euron lahjakortti

TOIMI NÄIN:

Luo itsellesi Google Drive -kansio. Lataa sinne kuvasi ja yhteystietosi, josta selviää myös jäsennumerosi, tekstitiedostona. RTF- ja Word-tekstitiedostot ovat lukukelpoisia. Lähetä kansion jakolinkki sähköpostitse osoitteeseen rakentajan.arki@rakennusliitto.fi.

Painokelpoisilla valokuvilla on parempi mahdollisuus voittaa pääpalkinto. Eli korkea resoluutio ja iso tiedostokokoo ovat valttia.

Lisätietoja kilpailusta saa edellä mainitusta sähköpostiosoitteesta.

SÄÄNNÖT:

Kilpailuaika jatkuu **26.8.2019 asti**, mutta odotamme kuviasi koko kisan ajan.

Järjestäjillä on oikeus julkaista palkittuja kuvia lehdistään ja internet-sivuillaan sekä kilpailukuvista järjestettävissä näyttelyissä. Voittajakuvia voidaan esitellä ilman erillistä korvausta myös muissa tiedotusvälineissä sekä Rakennusliiton muissa julkai-

suissa sekä sosiaalisessa mediassa (esimerkiksi Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa). Palkitsemattomia kuvia järjestäjä voi käyttää 65 euron korvausta vastaan.

Kilpailun tulokset julkaistaan vuoden 2019 elokuun Rakentajassa sekä Rakennusliiton internetsivuilla, Facebookissa sekä Instagramissa.

Rakentaja-lehti julkaisee mielenkiintoisia otoksia pitkin kilpailukautta. Julkaistuista kuvista maksetaan erillinen palkkio. Samalla kerrotaan millaisia valokuvia kaipaamme lisää kisaan.

Kilpailun toteuttavat Rakentaja-lehti ja Rakennusliitto. Kilpailuun voivat osallistua Rakennusliiton jäsenet.